

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului», Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Nu se poate face „împăcare“!

Trebue să mărturisim sincer, că de-o săptămână încoace ni s'a ușurat povara de pe inimă, care apăsa ca o peatră de moară în urma stărilor nelămurite. Comitetul național, în ședința dela 17 Februarie n., a adus hotărîrea publicată și de noi în numărul trecut, prin care se face cunoscut lumii românești, că: consfăturile purtate între cărmuitorii statului și conducătorii poporului român n'au dus la nici o înțelegere.

Asta s'a întâmplat nu fiindcă doar Români ar fi cerut ceva peste puțină de împlinit din partea cărmuitorilor maghiari. Nu! Cauza neizbutirii unei înțelegeri sunt cărmuitorii de azi ai politicii maghiare, în frunte cu contele Tisa.

Aceștia, siliți de împrejurări, și văzând că timpurile pentru maghiarizare se fac tot mai grele, au cugetat să încerce cu oarecare momeli, cu vorbe dulci și ceva sfărșituri, pe cari să le arunce conducătorilor poporului român, fiindcă, de, — mai știi? — poate prin asta vor izbuti a le mai astupa gura la vre-unii din ei. Apoi ceva mărunțișuri — chipu drepturi, ce azi și-le dă, ca mâne să și-le iee iar înapoi — nu e chiar greu de tot a arunca și 'n ochii poporului. Prin așa ceva s'ar produce, în sânul Românilor zăpăceala dorită de cei dela putere.

Starea faptelor a dovedit însă contrariul. Vorbele dulci ale lui Tisa n'au prins și nu vor prinde nici în viitor. Conducătorii nostri i-au spus prim-ministrului, că da, noi Români dorim din toată inima o înțelegere cu poporul maghiar, dar **acea înțelegere să se facă în mod cinstit și cuviincios pentru un popor de trei și jumătate milioane de cetățeni. Să ni se dea drepturi, iar nu sfărșituri învătate în vorbe dulci!**

Astfel este de a se înțelege hotărîrea adusă din partea comitetului nostru național. E drept, că hotărîrea este ținută într'un ton fin și liniștit. Asta nu înseamnă însă, că la compunerea acelei hotărîri ar fi contribuit oameni puțin energici, ci ne dovedește, că comitetul a voit să țină seamă de unele vederi mai înalte. Aici e de observat, că:

1. Azi aproape toată lumea politică din țările europene își îndreaptă privirea spre neamul românesc, atât din regatul român cât și din monarhia austro-ungară.

2. Asupritorii nostri de azi ne învinuiesc pe nedreptul de multe ori, că noi, Români din Ungaria, avem gânduri iredentiste (adecă vrem să ne lipim de România), din

care cauză nici nu vrem pace și ne arătam tot nemulțumiți cu orice în Ungaria.

Că azi asupra neamului românesc sunt îndreptate privirile Europei întregi — e drept. Dar e absolut neadevăr, că noi ne-am uitat tot spre România. Din contră, patria noastră, a celor trei și jumătate milioane de Români, e Transilvania și Ungaria. Aici ne-am născut noi din moși-strămoși, pământul acestei țări l-am apărut cu sângele nostru de aproape două mii de ani. Prin urmare, ne simțim legați de acest pământ al nostru, unde însă, **vrem să trăim și mai departe numai ca Români**, chipcum am trăit și până acum. Iar cine zice, că acesta e iredentism, acela sau nu știe ce vorbește, sau e stăpânit de ură și dușmănie neîmpăcată față de noi.

Dacă nu vrem să ne maghiarizăm, — pentru un om cu scaun la cap nu poate însemna, că suntem iredentiști. Azi toată lumea cuminte recunoaște, că Români din Ungaria sunt vrednici de o soarte mai bună. De aceea, binevoitorii noștri aici noastre au îndemnat guvernul ungar să o mai slăbească cu asuprirea contra Românilor. Iar Tisa a ascultat și a început consfătuiri cu Români. Dar deocamdată n'a făcut nimic, decât a spus niște vorbe dulci unora și-a zâmbit altora. Cu așa ceva nu se poate însă ajunge la înțelegere între Români și Maghiari.

Conducătorii poporului român, la rândul lor, au dovedit din destul, că noi dorim pace și liniște în țara aceasta. Dar apoi aceea să și fie o pace cum se cade, să fim egal îndreptățiți ca orișicare altă naționalitate din patrie, altcum mai bine preferim lupta și de-acum înainte. Nu putem suferi, ca națiunea română să fie privită ca nație de-a doua mână, nu mai putem suferi favorizarea unei națiuni în paguba alteia, ci pretindem o adevărată egală îndreptățire pentru toți cetățenii acestei patrii. Dacă nu se va întâmpla aceasta, atunci în țara noastră n'o să fie pace nici odată.

În acest fel e de a se înțelege hotărîrea comitetului nostru național; în acest fel judecă azi toată suflarea românească. Acum s'a făcut lumină, iar în viitorul apropiat se va face și mai multă.

Comitetul național în curând va scoate într'o broșură toate documentele cu privire la consfăturile de pace. Din acele documente se va putea vedea și mai lămurit, cum a fost ținuta partidului nostru în decursul consfăturilor.

Să fim deci în așteptarea acestor documente, cari vor avea chemarea să orienteze nu numai pe poporul român, ci și străinătatea, asupra celorce se petrec în țara

noastră, care pe noi Români atât de mașter ne tractează.

Și fiindcă comunicatele comitetului național sunt astfel de documente, pe cari le urmărește și străinătatea, — înțelegem ca ele să fie ținute într'o limbă mai fină, mai diplomatică, mai cu considerare la una sau alta. Ca de pildă hotărîrea adusă în zilele trecute.

În acelaș timp ne așteptăm însă din partea comitetului la o ținută rezolută și energică, la desfășurarea unui nou plan de luptă legală, care trebue să ne ducă la izbândă, fiindcă noi nu luptăm să asuprim pe nimenea, ci ca să ne apărăm și cucerim drepturile noastre, pe cari asupritorii de azi nu vreau să ni-le recunoască. Acestora trebue să li-se dovedească, că un popor de milioane nu se va putea nici odată împăca cu sfărșituri și vorbe dulci, fie acelea venite dela Tisa sau oricare alt corifeu maghiar.

Neamul românesc se va liniști numai atunci, când va vedea în viața de toate zilele, că el e egal îndreptățit. Nu vrem să mai suferim, ca la un Român să se uite peste umăr câte adunături toate, numai din cauză, că el e Român. Decât o viață tot în năcazuri și umilire, mai bine preferim cea mai îndârjită luptă legală. Astfel cugetă azi masele poporului nostru. O spunem, ca să se știe, că nu stăm nepăsători, ci așteptăm glasul de chemare!

Tisa și „împăcarea“.

O vorbire în dietă asupra consfăturilor de pace.

Se adeverește vorba Românului:

Uite popa, nu e popa!

Mărunțișuri, sfărșituri, vorbe dulci, și încolo nimic!

Un popor de milioane nu se poate odată cu capul mulțumii cu așa ceva!

Mercuri, în săptămâna trecută, comitetul partidului național a trimis prim-ministrului Tisa hotărîrea luată în cauza consfăturilor pentru ajungerea unei înțelegeri între cetățenii Maghiari și Români din această țară.

Tisa a fost vestit deja de mai nainte, că îndată ce va avea hotărîrea comitetului, el (adecă Tisa) va pune la cale pe un deputat, care să-l întrebe în dietă asupra acestor consfătuiri. Prin aceasta i-se dă apoi prilej a răspunde publice în cauza tratativelor dintre guvern și comitetul național român.

Aceasta s'a și întâmplat. În ședința de Vineri (20 Februarie n.) deputatul **Bujanovici** a întrebat pe Tisa asupra consfăturilor cu Români, rugându-l ca să dea

unele deslușiri asupra consfătuirilor și a cuprinsului lor.

Prim-ministrul Tisa s'a sculat numai decât și a ținut o vorbire lungă, tare lungă. A spus o sumedenie de vorbe, sucite și răsucite, din care nu putem culege mai mult, decât, că: **Tisa recunoaște în Ungaria existența naționalităților, îndeosebi a națiunii române.** Lucrul acesta până acum nu voia să-l recunoască nici un politician maghiar. Prin urmare vedem unele semne, cari arată că Maghiarii stau pe gânduri, ca să mai slăbească cu nedreptățile față de celelalte naționalități din țară. Ba Românilor le recunoaște și dreptul de a se organiza într'un partid românesc.

Recunoașterea acestor lucruri din partea lui Tisa nu însemnează însă, că nouă ni s'a dat ceva drepturi, că ni s'a ușurat soarta. Doar Românii, Sârbii, Slovaci etc. sunt azi în țară și trăiesc, ori îi place lui Tisa ori nu! Tot așa și cu partidul nostru național: acela s'a înființat de zeci de ani, a trăit și va trăi cât timp vor fi Români pe acest pământ, ori vrea, ori nu vrea Tisa și ceata lui!

Cât pentru o îmbunătățire a sortii noastre a spus tare puțin Tisa. Ceeace a zis el, că vrea să facă pentru Români, sunt curate sfirmituri de-ale bogatului pe seama săracului. Iar cu așa ceva nu se va putea ajunge la o înțelegere nici odată.

A promis între altele, că va lua măsuri ca și acele școli românești, cari se află în comune unde sunt școli de stat, să primească ajutor de stat. (Așa vr'o câteva sfirmituri e ușor a da, că tot de pe pielea noastră le scoate cu darea *Red.*). Peste vreme se va învoi, ca școlile românești închise să poată fi din nou deschise (bine înțeles, dacă Românii și-le vor susține din al lor! *Red.*).

Cu privire la administrație Românii au cerut, că în ținuturile locuite de noi să fie puși în posturi slujbași români, cari știu limba noastră și ne cunosc. — Tisa însă nici pomeneală nu vrea să știe de așa ceva, ci a promis numai, că va ține seamă ca în ținuturile românești slujbașii străini să cunoască și limba română. Alte drepturi de limbă, ce-a mai promis Tisa în administrație, sunt de și mai puțină însemnatate.

A mai spus apoi Tisa, că e aplicat a discuta asupra completării gimnaziului din Brad dela 4 la 8 clase. Dorința lui ar fi însă, ca în aceste clase limba de propunere să fie cea maghiară (!?! *Red.*). Dacă Românii țin tare la limba română, atunci se va învoi și la aceasta. La gimnaziul din Beiuș nu se învoiește, ca să se introducă limba română în clasele 5—8. Asupra unui nou gimnaziu românesc, guvernul se va învoi numai dacă se va convinge (!?! *Red.*) că ar fi de lipsă o astfel de școală în partea locului.

La episcopia greco-catolică maghiară dela Hodorog recunoaște Tisa, că au fost alipite pe nedreptul unele comune românești. De aceea crede, că aceste comune trebuiesc din nou încorporate episcopioilor române. Sunt cu totul 8—12 mii suflete. (Altcum episcopia păgână rămâne în ființă. *Red.*). Asupra legii de naționalități a zis Tisa: Noi nu putem pune în vigoare hotărârile acelei legi, fără a ne omori (adecă Maghiarii s'ar omori ei pe ei). Apoi a continuat: legea aceasta a fost făcută pentru frați și nu pentru dușmani (Poftim cum ne prezentă pe noi de dușmani ai țării, pe care o apărăm cu sânge și susținem cu dări. *Red.*).

Cu toate acestea, cătră sfârșitul vorbirii Tisa a spus: Eu sunt de părere, că ne-am apropiat mult la olaltă! (Ei, cine mai poate zice, că Tisa n'a spus tot vorbe dulci, sucite și răsucite? *Red.*).

Dar nu mai zicem nimic, decât că din 50 de puncte ale Românilor, Tisa a recunoscut numai 11, iar 39 nu. Mai departe lăsăm să urmeze și părerea unui profesor maghiar asupra consfătuirilor.

Calea păcii naționalităților

A trecut o săptămână de când s'au încheiat tratativele româno-maghiare. Toată lumea era încordată înainte de hotărârea comitetului nostru național și deci nu-i mirare, dacă o cauză așa de însemnată și după hotărârea comitetului național e la ordinea zilei.

Se vorbește și se scrie foarte mult și acum despre încercările de înțelegere și spre mângâierea noastră toată suflarea românească a luat cu bucurie la cunoștință hotărârea comitetului național. Pentru că să se vadă, că într'adevăr între împrejurările de azi și niciodată alături cu capul nu putem primi o pace rușinoasă, în cele următoare vom arăta părerea unui scriitor maghiar, a dlui profesor universitar **Oscar Iaszi**, care a scris mult despre poporul nostru.

În 22 Februarie a. e. a scris în ziarul maghiar „Vilag“ despre calea păcii naționalităților și a spus cam următoarele:

Chestia de naționalitate trebuie aranjată în vremea cea mai scurtă. O pace cinstită cu naționalitățile înseamnă pentru statul maghiar o cucerire din nou a Ungariei. Nu-i destul să spui două-trei vorbe frumoase despre dreptate și iubirea de oameni, ca să poți înfăptui o înțelegere omenească. Chiar și pactul cel mai cuminte încheiat e zadarnic și mai presus de toate nici o lege înțeleaptă nu ajunge. Căci doară am avut noi cetățenii statului ungar o lege de naționalități foarte omenească, cinstită și înțeleaptă și anume articolul de lege 44 din 1868, dar n'a ținut nime seamă de legea aceasta și nu se ține seamă de ea nici în ziua de azi. Nu numai că această lege a fost dată uitării, ci conducătorii țării au adus legi nouă și ordinațiuni nouă împotriva ei. Astfel acea lege de naționalități a rămas numai pe hârtie.

Lumea politică maghiară a făcut totul ca să nimicească acea lege. Căci mai târziu s'au adus legi peste legi, cari servesc numai scopul maghiarizării. Astfel e de sine înțeles, că nici legile nu pot ajuta unui stat, dacă urmăresc astfel de scopuri.

Dar chiar să nu fi adus mai târziu legi de maghiarizare, aceea lege, adecă legea din 1868 a naționalităților tot nu putea să îndepărteze nemulțumirile, căci în viața de stat lucrurile s'au petrecut contrar legii. Deja pe timpul când s'a adus acea lege numai clasele nemeșesti au pus mâna pe frânele țării. După ștergerea iobăgiei s'a început o nouă viață economică, dar trebuie să se știe, că domni cari mai de mult trăiau în trândăvie, nu se puteau împacă ușor cu această schimbare. Mulți de aceștia au scăpat, dar tatăl ministrului-președinte de acum, Coloman Tisa, i-a ocrotit și i-a băgat în toate slujbele țării, așa că nici poveste să mai rămână vr-o slujbă și pe seama altuia. Chiar și în ziua de astăzi posturile cele mai bineplătite sunt pe mâna aristocraților unguri.

Față de limba și legea străină, de când s'a adus acea lege, adecă legea din 1868 a naționalităților, s'a nutrit numai ură și

dușmănie. Iar foile și ziarele au făcut mă de prăvălie pe tema limbii străine.

De aceea, — spune dl Iaszi, — stearpă și nu aduce nici un rezultat lege, care nu se sprijinește pe puteri vărate. Iar puterile adevărate le aduce la viață numai votul universității să pătrundă parlamentul, administrația și justiția țării pe de-a'ntregul. Cere ziaristica, adecă foile maghiare să sească mijloacele acestea, prin cari se ajunge la o liniștire a naționalităților. Foile ungurești să nu mai atâțe la cultura și limbii străine, căci așa ca și când ai învenina o fântână. Mai să înțeleagă, că limba pentru străini mari ale poporului e ca dreptul, că de toate zilele, și ca un bun care mare trebuie respectat.

Se miră dl Iaszi, că pe deoparte cunoscut lipsa de-a învăța funcționarilor limba naționalităților, iar pe de altă parte nici nu vreau conducătorii să aducă. Așa bunăoară în anul 1908 s'a adus o lege despre schimbarea afacerilor private și igiena publică. Acea lege pretindea ca cineva e ales de medic orășenesc să muncească într'un loc, unde locuitorii vor vorbi limba pe care el nu o cunoaște, atunci medic e dator s'o învețe într'un timp mic, căci numai așa își poate face datoria. Deci medicul e dator să învețe limba poporului, căci așa cere interesul public. Dar poporul nu numai în legătură cu sănătatea are interese mari, legate de limba, ci și în legătură cu viața și administrația și cu acele organe, care aparțin dreptății. Și cu toată înțelepciunea conducătorii țării nu voiesc să realizeze aceste lucruri, ca și când statul nu are de unde să sprijinească interesele culturale și cultura ale naționalităților. Să se putea ajutoră în felul acesta naționalitățile dacă ar încetă să mai fie funcționarii puternici pe la administrație și ar lua numărul celor ce nu știu serie și cerințele vrea tot mai bună a pământului și înfloritor și sprijinirea meșteșugurilor și da o altă înfașurare lucrurilor. În această apoi ar fi cu puțință să se ajungă la o înțelegere între naționalități.

Vedem din toate aceste păreri că din vina naționalităților e așa de multă stă impăcării naționalităților. Și să gândim că un străin spune aceste lucruri, să mai zicem noi? Pentru noi răsună însemnat în cartea învățăturilor că o pace adevărată nu vine cu două; o pace cinstită când ni-se impune sigur în toate privințele se arată dată din inimă și nu ca încercările de alaltăieri. Iar pe viitor de sigur va să se țină seamă și de neajunsurile am îndurat noi Românii prin pedepse până la sute de mii de coroane până la sute de ani închisoare. Cum ni-se va arunca în față, că am pedepse meritate.

După consfătuirile de p

Dela publicarea hotărârii comitetului național încoace, conducătorii noștri mai prea exprimat mult asupra stărilor. Se înțelege de sine, că la deslușirea în dietă asupra vorbirii lui Tisa și parte și vor vorbi toți deputații noștri asemenea în scurt timp o se apară cu toate documentele asupra consfătuirilor. Niște declarații interesante a făcut zilele acestea dl Octavian Goga. În următoarele reproducem și noi

Părerile dlui Goga.

Organul oficial al partidului național, „Românul” de la Arad, publică în Nr. 32 (dela 22 Februarie n.) o convorbire, pe care avut-o în Budapesta un colaborator al zărilor ziar cu dl Octavian Goga. Având în vedere, că dl Goga a făcut parte din comisia de zece și e membru de frunte al comitetului național, cum și aceea că domnia sa face parte din generația tinăra a fruntașilor români, — dăm mai în jos părerile dlui Goga asupra consfăturilor de pace:

Care-i după D-Voastră cauza adevărată neizbutirii consfăturilor de pace?

— Cauza adevărată trebuie căutată în fundamentul, care formează baza de guvernare a acestui stat dela înfăptuirea dualismului și până astăzi (adecă dela 1867 în pace). Gândurile acestei politici călăuzește judecata contelui Tisa: ideia statului național maghiar. Din ce am vorbit noi despre lipsa de a ni se asigura o viață națională în marginile acestui stat, — din ce contele Tisa ne spuneă părerile sale, cari dau în orice moment gândul scintilă în neputința noastră în sinul poporului maghiar. În acest chip între cele două tabere se desfășură prăpastia.

Credeți o „împăcare” cu puțință în timpul apropiat?

— Nu cred în înfăptuirea apropiată unei asemenea împăcări. Pacea este o mare suflătoare, care atârna dela o mulțime de împrejurări; o hotărăse indemnurile care mijesc în sufletul poporului. Vorbește și morții. Glasul morților noștri e o miie de ani. Dumnezeu știi ce spune. De aceea cuvântul *pace* mi s'a părut dela început un cuvânt sec și nepotrivit, pe care ar fi scos din coloanele gazetelor noastre. Se schimbă însă lucrul, dacă vorbim de un acord (pact), care s'ar încheia între partidul nostru și conducătorii de acum ai guvernului maghiar. El s'ar putea săpăru de sila unor împrejurări politice. După urma consfăturilor cu contele Tisa, profețiile mele pentru viitor sunt cele mai neîncrezătoare și eu personal am pierdut din gândurile mele politice puțința speranței împăcări.

Poate fi vorba de o îndulcire a politicii partidului național față de guvern?

— Stările noastre de împotrivire istorică nu s'au schimbat cătuși de puțin. Guvernul contelui Tisa urmează linia dreaptă a gândului lor vechiu, care călăuzește pe orice guvern de zeci de ani contra noastră: **maghiarizarea**. Nu poate fi vorba deci de **nici o îndulcire** a politicii noastre, **ci numai de o împotrivire mai răspicată, de o îndârjire care va crește***) în măsura persecuțiilor noastre, atât de nepotrivite în urma întâmplărilor din lumea mare, cari pun într'o lumină nouă chemarea istorică a neamului românesc.

Care e datoria partidului național după neizbutirea consfăturilor?

— Propaganda pentru programul său politic. Această propagandă nici odată nu mi s'a părut mai potrivită, decât acum, când se lămurește în mod hotărît, că neizbutirea consfăturilor de pace a urmat nu doară fiindcă partidul nostru ar fi cerut lucruri absolut peste putință de împlinit, — ci în urma ținutei jignitoare a guvernului. Acesta e lipsit de bunăvoința de-a împlini cele mai puține cereri, cari pot forma programul politic al celui mai moderat român cinstit.

Care e părerea tinerimei, pe care o reprezentați, în chestiunea „împăcării”?

— Mă măgulește credința Dumitale, că aș fi reprezentantul ideilor cari frământă generația mai nouă a fruntașilor noștri. Nu știu întrucât gândurile mele au găsit răsunet în sufletul acestor tineri. Atâta însă pot să-ți spun, că toate schimbările înspre bine în lupta din viitor eu le aștept dela o ținută de nouă îndrăzneală și nouă mândrie, pe care o ar trezi o frământare culturală superioară celei din trecut. Pe aici, pe colo se resimt începuturile unei asemenea schimbări, din cari aș dori mult să se închege cât mai curând o stare suflătoare generală.

E de dorit ca consfăturile să se înceapă din nou?

— Mi-ar parca rău, dacă pe urma acestor convorbiri s'ar lați în noi parerea, că viitorul nostru politic atârna de oarecari învoielii, ce s'ar putea încheia, în un mo-

*) Da, da, această îndârjire va crește mereu, numai atotputerniciei de azi să urmeze mai departe cu asupririile contra noastră. Dovezi despre creșterea acestei îndârjiri avem în diferite scrisori, ce le primim nu numai de aici, ci și dela frații din America. În numărul trecut am publicat unele părți din niște scrisori primite dela frații noștri fraților noștri.

Relieful „Poli Pop.”

ment dat, cu vre-un guvern maghiar. Sunt de părerea, că viitorul nostru nu poate fi croit decât în urma închegării noastre din lăuntru și prin propria noastră vrednicie.

Credeți, că starea din afară a contribuit la începerea consfăturilor și întrucât neizbutirea lor se va resimți în legăturile din afară ale monarhiei?

— Stau deoparte de oamenii diplomațici (ministri etc.), iar gândurile mele sunt călăuzite numai de judecata mea personală. Sunt însă de părere, că începerea consfăturilor s'a făcut în urma însemnătății ce revine (are) neamului românesc, în urma întâmplărilor cunoscute din trecutul apropiat. Astăzi mai mult ca oricând trebuie să ne convingem, că chestiunea română din monarhia habsburgică nu este numai o problemă de ordin local (o cauză lăuntrică a Ungariei), ci o însemnată chestiune, care dă de gândit la toți bărbații mari de stat, ce hotărăse în cumpăna politicii europene. Aș nesocoti cele mai simple indemnuri de bunăcredință, dacă nu aș mărturisii convingerea pe care o am, că **neizbutirea acestor consfătuiri va produce o mare amărăciune în lumea românească din regatul român, pe care starea noastră în mod firesc sau fatal nu-l va putea lăsa nici odată nesimțitor.**

Credeți că contele Tisa va înjgheba un *partid moderat*, apelând pentru aceasta la arhierii noștri sau la alte persoane, ce s'ar declara de mulțumite cu concesiile lui Tisa?

— În această privință sunt cu totul liniștit. Arhierii noștri nu pot începe nimic ceea ce ar fi contra vederilor mulțimii. Cărja lor pastorească și-ar perde însemnătatea în momentul când ar ajunge în împotrivire cu credințele politice ale partidului național. De aceea, firește, firește din conducătorii bisericii noastre, patrunsi de acest adevăr simplu și curat, nu poate fi decât una cu hotărârile noastre. La alte persoane moderate, în aceste momente nu trebuie să ne mai gândim, pe urma lămuririlor contelui Tisa. Ar putea fi vorba cel mult de o nouă octotire a câtorva păpuși din ceata trădătorilor noștri, cari astăzi tânjesc în locul de vedetă a politicii ungurești. Povestea strigoiului însă și-a perdit și la noi orice putere de atragere.

Cu paloșul.

103

— Vestea vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

— Liniștește-te, kneghină, îi zise Anton zămbind, nu este nici un dușman în apropiere, numai un oștean bătrân, dar încă stare să te apere împotriva ori cui. Scoate-te, căci soarele este aproape de amiază, apă curată ca să te speli pe mâni și obraz și un pieptene ca să-ți netezești părul; grăbește căci mă duc să pun pe foc un scrob minunat, cum se mănâncă numai în țara mea. Scrobul este bun cât este de cald, când s'a răcit nu mai plătește nimic, și Anton se întoarse la foc de unde trăgă în curând că mâncarea este gata și masa pusă.

Heana, când veni lângă el, găsi capacul

în care se află un scrob pros, fragel și aurit, așezat pe un șervet curat și având din partea stângă un hărăzob de pastrăvi afumați, iar în cea dreaptă un cociug de brânză.

— Poftim la masă! zise Anton, făcând Henei semn să se așeze pe un poiad de șea și tăindu-i o bucată de pâne, numai să ne ierți dacă nu te putem sluji în bli; de multe ca acasă: aice este cam ca la războiu.

Heana mănăcă din toate și cu o poftă care făcea vechiului oștean cea mai vedetată plăcere. Ceiace rămăsese dela dânsa fii împărțit între Anton și Neculai, iar când din mâncări nu mai văzû altă urmă decât pieile și capetele pastrăvilor, Anton mai scoase din desagi, care păreau fără fund, o ploscă de lemn și un pahar de argint.

— Această ploscă, zise el, vine din fundul Litvaniei, am luat-o dela un kneaz litvan pe care l-am ucis în luptă cinstită. Paharul mi-a fost dăruit de starețul unei

manastiri de pe Rîa, căruia am avut prietenul sa-i scâp viața, iar vinul din ploscă este bosioc dela Odobești. Mă prind că ai văzut mai puțini ani decât el, și umplând paharul, îl dădă fetei care, deși nedeprinsă să bea vin, îl deșărtă cu plăcere.

Anton, după ce-și strinse toate lucrurile frumoase în desagi, zise Henei:

— Până la întoarcerea popei mai avem încă vr'o patru ciasuri. Te sfătuiesc să te întorci la cuicuș și să te încerci să mai tragi un somn, căci iar avem să fim pe drumuri noaptea întreagă.

Fata ascultă de sfat și merse să se întindă la umbră pe cergile care-i slujise drept pat, dar în zadar se căzni s'adoarmă; somnul nu mai voi să s'apropie de ea. Toate întâmplările groaznice în mijlocul cărora trăise vreme de cinci zile și mai bine îi treceau necontentit dinaintea ochilor, ca un vis rău care apăsă asupra pieptului ei, îi luă sufletul și o ținea scaldată în niște sudori reci. Apăsarea, groaza și neliniștea dispăreau numai când își amintea ciasurile

Atentatul dela Dobrițin.

Prin o bombă trimisă cu posta din Bucovina, s'a încercat omorîrea episcopului dela Hajdudorog.

Sunt mai mulți morți și răniți, iar casele episcopiei în parte ruinate. Episcopul Mikloși a scăpat cu viața.

Marți dimineața s'a lătit ca fulgerul și 'n orașul nostru vestea, sosită din Budapesta, că în Dobrițin s'a întâmplat un atentat asupra episcopului Mikloși, care nu de mult a fost sfințit pentru noua episcopie greco-catolică maghiară. La început se povesteau tot felul de lucruri asupra atentatului: că s'ar fi pus dinamită, că au explodat țevile de gas etc. După aceea s'a constatat următoarele:

Cum s'a întâmplat explozia?

Luni, pe la 10 ore înainte de amiază, poștarul a adus un pachet de vr'o 20 de kilograme, care era adresat direct episcopului Mikloși. Pachetul avea forma unei cutii și cu observarea, că cuprinde o valoare de 1630 coroane.

— Da, da, mi se pare că e pachetul, despre a cărui sosire a fost deja înștiințat Prea Sfinția Sa. — a zis secretarul episcopului către poștar și a luat pachetul în primire.

Intr'aceea poștarul s'a dus, iar secretarul episcopesc Dr. Slepovski începe să desfacă cutia. În acest timp se aflau în birou: Episcopul Mikloși, vicarul Iaczkovici, avocatul Dr. Csar (care tozmai venise dela judecătoria din apropiere până la episcop în cauza unor afaceri), iuristul David din cancelaria avocatului Csar și capelanul Krisko, concipist episcopesc. Intr'o odaie de-alături se mai aflau scriitorul Bihoni, servitorul Gyuro și bucătăreasa Sekeli.

Secretarul se cam năcăjia să desfacă cutia, fiindcă n'avea clește. Intr'aceea intra servitorul și îi spune episcopului, că-l cheamă la telefon cineva din Nyiregyháza. Episcopul a plecat îndată în odaia unde era telefonul; acestei împrejurări este a se mulțumi, că Mikloși a scăpat cu viața. Nici nu s'a depărtat el bine și secretarului Slepovski i-a reușit a desface coperișul de pe cutie. În acelaș moment a urmat o groaznică explozie (detunatura), cutremurându-se întreg edificiul. Mai mulți pereți dintre odai s'au dărâmat, bucați de mobile au fost

aruncate pe stradă prin ferestrele sparte. Dintre persoanele aflătoare în odaia, unde s'a desfacut pachetul, secretarul Dr. Slepovski și vicarul Iaczkovici au fost sfărâmați în bucăți. Unele bucăți singuratic din corpurile lor au fost aflate mai târziu prin pământul și zidurile ruinate. Avocatul Csar a suferit răni atât de mari, încât curând după transportarea lui la spital a murit. Dintre celelalte persoane, aflătoare prin odăile din locuința episcopului, au fost greu rănite iuristul (studentul) David, concipistul Krisko, scriitorul Bihoni, servitorul Gyuro și bucătăreasa Sekeli.

Detunătura s'a auzit până în cele mai depărtate părți ale orașului. În curând după aceea o mare mulțime de oameni s'a adunat în jurul palatului camerei industriale. (Dupăcum se știe, episcopul Mikloși s'a așezat în Dobrițin, fiindcă în orașelul Hajdudorog n'a avut locuință potrivită. Aci, în Dobrițin, a închiriat o parte a palatului camerei industriale. Acest palat e o zidire nouă, care a costat mai multe sute de mii coroane, și se află lângă palatul judecătorei).

În curând după explozie au sosit la fața locului poliția și pompierii orașului, dar la început, în fața zidurilor dărâmate și a mulțimii adunate, nici nu știau de ce să se apuce. După cercetările făcute la fața locului s'a constatat în curând, că nenorocirea s'a întâmplat prin o explozie de ecrasit (o materie compusă din prav, ce se folosește în armata pentru umplerea bombelor și a obuzelor). Ecrasitul a fost pus într'un fel de mașină, care, când a fost atinsă la desfacerea pachetului, îndată a explodat.

Alte amănunte.

Asupra acestui interesant pachet se cunosc următoarele amănunte: A fost trimis pe adresa episcopului din partea unei anumite „Ana Kovaci din Cernăuți, Bucovina, colonia maghiară“ (adeea o locuitoare din Cernăuți, în partea orașului unde locuiesc Maghiarii). Într'un loc mai era scris: Eu sunt din Nagykaroly (Careii mari), iar după aceea: Hadikfalva (Bucovina).

Cercetându-se, s'a aflat în curând, că o femeie cu numele Ana Kovaci nici nu există. O împrejurare curioasă mai este și aceea, că Sâmbata trecută episcopul Mikloși a primit din Cernăuți o scrisoare recomandată, de următorul cuprins: „Prea

Sfințite Domnule Episcop! Subscrieți-mă să permit a Vă trimite 100 coroane ca această mică sumă să o folosească buna D-Voastră chibzuială pentru reparația săracilor sau pentru biserică. Vă rog, ca din prilejul celei mai de slujbe a liturghiei să pomeniți poștașilor Ioan, Terezia și Maria. Îmi permit a Vă trimite pe postă o piele de leopard, care se află o piele de leopard, ca să o folosească D-Voastră personal, precum feșnic aurit pentru biserică. Dumneavoastră să vă dăruiești cu o viață lungă, tânără credincioasă, de origine din Cernăuți, Ana Kovaci.“ Adresa a fost trimisă pe poștașii și tradă o scrisoare puțină.

Lumea maghiară presupune că pachetul a fost trimis de vr'un Român. Mulți sunt și de părere, că poate că e un mijloc vr'un complot rusesc contra lor, dupăcum pare a fi și în procesul Sighetul Marmăției. Nu mai înțelegem însă înțelesul, că e vorba de un atentat.

Acest atentat a produs o mare impresie în Budapesta. Ministrul-președinte a trimis telegrafice pe episcopul Mikloși să-l scapă cu viața de această nenorocire. Venul a stat de altcum în tot de la Luni în legătură telefonică cu episcopul. Din Budapesta și Dobrițin: poliția la Cernăuți diferiți polițiști secerșez cerceteze după trimițătorul pachetului, deocămdată n'au putut da de nimic.

Dela sate.

Din Poiana-Sărată

Semne de pace!? Primirea vestii: Noi, un grup de tineri din Sibiuului am înființat nu de mult o societate românească, căreia i-am dat numele „România“. Prin aceasta n'am voit să punem împotriva nimănui; ci să ne amuzăm în muzica românească. De când am început să cântăm în tot satul muzica lor, pe căreia n'aveam aproape de loc. De când am început să cântăm în acest lucru ne-au luat la ochi jandarmii noștri de jandarmi, cari ne fac multe răutăți. Până acum am fost de două ori arestați pentru conturbare (agitare) fiindcă am cântat din instrumente „steapă-te Române“ și „Hora Sărată“. Pentru ma crimă am făcut-o la conferința învățătorilor din cercul Săliștei și a jandarmilor, ținută în comuna noastră, la 15 iunie 1913. A doua „agitație“ am

petrecute cu Mihu, de când se trezise din somn, în peșteră și până în elpia nenorocită în care se întâlnise cu Balce. Viața ei dinainte, traiul ei liniștit la țară lângă părintele ei, îi păreau lucruri dintr'un trecut depărtat de tot. Cu atât mai apropiate i se arătau însă cele petrecute dela întâlnirea cu Balce încoace. Trupul întreg îi era cuprins de un fior de groază: nici robia la Tătari nu-i părea atât de înspăimântătoare ca aflarea ei în puterea Voevodului. Și iarăși icoana lui Mihu, trecându-i dinaintea ochilor, îi liniștea tulburarea. O, ce dulci fusesse clipele petrecute cu dânsul în pădure! Sărutarea pusă pe piciorul ei o ardea ș'acuma sub ciubota cea grea care-l acoperea! Ce cântec de dragoste îi cântase! Ce fericire de a fi iubită de dânsul? Ce făcea el acuma? Și iar o apucau fiori de groază, și iar pierdea sufletul, iar era cuprinsă de sudori reci când se gândea că Mihu era închis, era poate în acea clipă supus la chinuri grozave și că ea poate nu-l va mai vedea.

Glasul lui Stoian izgoni aceste vedenii de dinaintea ochilor ei.

— Vești minunate! strigă el de departe. M'am întors repede ca să vi le dau. Tărănimea din împrejurimile Baeaului s'o răscolat ieri dimineață când duceau pe Păunașul Codrilor la caznă și Po seos din mâinile oamenilor domnești, măcelărindu-i pe toți. Astă noapte Părintele Isaia o pus mâna pe Cetatea Neamțului: o prins pe amândoi Crijații, dar Balce o scăpat. Un călăreț de ai Părintelui o sosit în Piatra astăzi la prânzul cel mare și, în urma poronilor aduse de dânsul, popa Gheorghe dela biserică cea mare o răscolat poporul care o ucis pe nămesnicul Dărmănescu și pe șoltuzul Șoarec, o măcelărit și o izgonit pe slujitorii domnești și o făcut pe Cremene șoltuz. Ci-că toate satele au pornit astă noapte spre Neamțu; iată pentruce am văzut noi, din culmea Bălăteștilor, atâtea focuri, și Stoian se opri pentru a trage suflet.

La auzul acestor vești neașteptate, An-

ton și cu Neculai își făcură crucea și se îndreptară spre casă, fiind catolic, dela stânga la dreapta, celalalt, drept credincios, dela dreapta la stânga. Dar pentru Ileana se dădu portile raiului! Din toată povestea Stoian, ea auzise, ea înțelesese un lucru: Mihu era scăpat! În acea clipă ian îi părut frumos!

— De acuma, urmă acesta. Nu avem nevoie să umblăm prin pădure să ne folosim de drumul mare. Balce este fugar și nu mai are nici o șansă ca să ne urmărească, nu mai avem nevoie să ne ascundem. M'am gândit că este nici o trebuință ca kneghina să poarte straie bărbătești, cu care să se deprinsă și am adus un negustor de femeiști din care să poată alege.

Și văzând că Anton și cu Neculai uită în spre dânsul mirați căci nu pe nimeni lângă el, Stoian urmă

— Aveți puțină răbdare. Ne gândim deși mai subțirel decât mine, nu e

în prilejul unui ospăț, mergând ca de obicei cu nuntașii la biserică, în 16 Noiembrie 1913. În această zi, când am trecut pe la poarta căsărmii jandarilor, ne-au oprit pe loc, zicându-ne: „Moi, nu știți, că nu sunteți în România? Noi suntem stăpâni aici! La cine nu place, să meargă la România, să nu stea în Ungaria!“ (Noi Românii de aici știm, că nu ne ținem de România, dar știm și aceea, că avem dreptul să trăim și în țara asta tot ca Români, iar nu să ne maghiarizăm. Patria noastră e aici, iar nu în regatul român. Noi acest pământ Pam apărat cu sângele nostru de câteva veacuri iar nu al României libere! Aici ne-am născut din moși-strămoși, aici plătim dare și dăm cătane, prin urmărire suntem tot așa stăpâni pe acest pământ, ca și oricare alt cetățean al acestei țări, de orice raționalitate ar fi el. Așa trebuie să rămână oamenii noștri, când le strigă cineva să vină ca cele de mai sus. Redacția „Foaia Poporului“).

După aceste vorbe adânci jandarmii ne-au provocat, că pe a doua zi să mergem la casarmă spre a ne lua numele în scris. După aceea ne-au dat în proces ca pe niște răpătuitori de rele și ne-au pedepsit pe fiecare cu câte 50 coroane, dar fără să fi fost citați vr'odată la vr'o pertractare sau primărie. Nimic! Numai să plătim suma de mai sus, ori să stăm închiși, pentru că suntem în țara noastră, suntem din România (?), noi Românii din Marghinele!! (Faceți recurs contra pedepsei. Redacția.) Vă rog a da în foaie aceste semne de pace (!?), și rămân încredințat

Că ale D-Voastre pene
Să sune dealuri, văi îndepărtate
Și la oameni de pe sate!

Un membru al muzicii „Doina“.

Din Șipet.

Ne văd tare bine Maghiarii!! Din comuna Șipet (comitatul Timiș) ni se scrie urmatoarele: Duminică în 8 Februarie n. 1914 tinarul din comuna noastră Ioan Coșac și-a serbat cununia cu o fată din comuna Cădăr. Trecând nuntașii prin o comuna ungurească numită Végvár, Maghiarii s'ar sarit asupra nuntașilor cu bolovani de apă și cu pietri de pe drum. Nuntașii, văzând aceasta, au fost siliți să oprească căsările. După aceea s'au dat jos cu toții,

și s'au suie pe dealuri și o rămas cam urmă, dar iată-l.

Și se văzu atunci ieșind din tufe o înțâță naltă și slabă. Fața-i sarbădă, avea nas lung și coroietic, o gură mare, cu buze groase, niște ochi mici și vioi, o barbă lungă roșcovană, amestecată cu fire albe lungă fiecare din urechile lungi și late, bănzură câte un lung zuluș, întors în chip de șurub.

Purtă o scufie de postav galbăn, un halat de aceiași culoare, cu dungii înucișete, verzi și roșii, un brâu negru de mână și ciubote. În spinare ducea o legătură.

Neculai care de când era nu văzuse asemenea arătare, se cruci din nou, dar Anton care trăise ani îndelungați în țările străine și ieșise, zise, îndată cum zări noul venit:

— Un Jidov!

— Mângăie-te, Ițic, iată-te ajuns, zise Dian când puse ochii pe dânsul.

Jidovul se trânti jos; era fără suflet sudoarea curgea și sivoaie de pe fruntea lui.

și-au început să se apere. Dar Maghiarii s'au luat la ciartă și se îmbulzeau tot mai tare cu ciomegele asupra nuntașilor români. Am avut însă noroc, că într'aceea au sosit niște jandarmi, cari au alungat pe Maghiari, iar după aceea noi cu mare greu am putut călători mai departe.

Vă aduc acest caz la cunoștință și vă rog să binevoiți a-l publica în prețuita noastră „Foaia Poporului“, ca să vadă și să judece și alții, că ce fac Maghiarii cu noi. Cazul de sus s'a întâmplat pe drumul de țară, pe unde treceam noi cu nunta. Pof-tim și judecați, că ce „împăcare“ vrem să facă Maghiarii cu noi Românii. De aceea cred, că domnii noștri, cari sunt chemați pentru a face „împăcare“ să binevoiască a fi cu atențiune, că ce fel de împăcare fac.

Un oaspe.

Din Turnișor.*)

Producțiunile și petrecerile bine întocmite totdeauna sunt momente de însemnată valoare. Noi Românii, prin puterile și darurile noastre sufletești, suntem în stare ori când a dovedi superioritate față de multe alte neamuri. Muncă și îndemn spre muncă din partea celor puși, ascultare și urmărire a sfaturilor și indemnurilor bune din partea celor chemați, — iată ce ne trebuie ca să ne arătăm voința și puterea de viață. Aceste simțăminte mi le-a întărit cele auzite și văzute mai zilele trecute în comuna Turnișor, — unde am luat parte la o producțiune corală-teatrală, ce aranjase Reuniunea femeilor române din acest sat, cu ajutorul corului bisericesc. Duminică în 1 Februarie n. 1914.

Corul țăranilor, o mână de oameni vi-guroși, bine organizați și bine disciplinați, cum rar se găsește chiar și în cercuri inteligente și societăți de cântări mari, — au munit publicul cu prestațiunile sale. S'a cântat „Hora Dorobanților“, care îți deșteaptă în suflet mândria timpurilor de glorie a anilor 1878-79 la Grivița și Plevna. — Parecă se încălzea sângele... A urmat apoi „Cântecul străinătății“ și cântarea „Bobocel și inel“ de I. Vidu, „Pribeagul“ de T. Popovici și „Doinitorii români“, pout-pouriul înălțător al lui A. Popoviciu. Peste tot cântările au fost executate cu rară măestrie. Conducătorul corului, părintele Ro-

) Raport întârziat din lipsă de loc. Red.

mul Platoș, se poate mândri cu un asemenea cor, căci munca și osteneala de ani a domnieisale își are bogată răsplătă în prestațiunile acestui grup de oameni harnici și ascultători. Să urmeze numai și mai departe povața și sfatul conducătorului lor, iar atunci o să progreseze tot mai bine România noastră din Turnișor.

Prelucrarea fericită a piesei lui Murgur și Lunca „O șezătoare la țară“ de părintele R. Platoș — ne-a dat o operă de netăgăduită valoare pentru bina dela sate. Țăranul nostru își poate vedea prins într'o icoană frumoasă una din cele mai plăcute îndeletniciri din serile lungi de iarnă: „Șezătoarea“. Dar o șezătoare ideală, măreață și totodată plăcută și atrăgătoare cum ar trebui să fie în adevăr aceste întruniri a flăcăilor și fetelor noastre. Părintele Platoș a făcut unele schimbări foarte potrivite în piesa susnumită, cari au ridicat interesul și valoarea piesei. Diletanții au fost bine instruiți. S'a văzut munca grea ce a depus-o părintele Platoș spre a ne da ceva frumos și plăcut, — iar aceasta ia reușit. Roluri mai mari au avut țăranul fruntaș Ioan Banciu (Badea Ioan Boerașu), junele Ion Topolog (Moș Buturugă), femeia țărană Ana I. Morariu (Bunica Doelia). Ca ceva măreț și vrednic de amintire e concursul d-nei preotese Maria Platoș, care nu s'a sfiiț a să cobori în mijlocul țăranilor săi, ci s'a dovedit și aci a fi mama bună și iubitoare alor săi. Rolul Mariei Catrina soția lui Badea Ioan a fost susținut, cu dibăcie de d-na preotesea, care a arătat că inteligența superioară se împacă cu bunătatea firească a țăranului. — Alte roluri au mai avut: Florica lui Ilie Părau (Ileana), Mărioara fetița lui Par. Vulc. George Artimon (vânătorul Braț), Ilie Muntean (Bujor), Maria Topolog (Viorica), Maria Părau (Tincuța), Par. Muntean (Zina), precum și alte fete și feciori.

Din cele văzute în Turnișor putem constată, că această comuna înaintează frumos spre lauda conducătorilor și a poporului, care ascultă de povețele bune, ce le primește. Acest fapt ne înveselește cu atât mai mult, fiindcă conlocuitorii Sași trăiesc în niște certuri grozave între ei, cari însă de noi nu s'au prins și nici nu se vor prinde, cât timp avem un preot și un învățător harnic în fruntea Românilor. Coresp.

— Zău, pre legi a meli, zise el după ce se șterse pe obraz de mai multe ori, cu o petică ce o scoase din sân, dacă nu ar fi fost pentru Dumneta, Părinte, m'ăși fi întors la Chiatră de o mie de ori. Și pentru un chiștig di nimichi să mă chinuiesc eu așa!

— Lasă, lasă, că până la urmă îmi vei mulțămi că te-am adus aici, zise Părintele. Dar ia adă marfa ceia încoace ca să poată alege kneghina.

Ileana, bucuroasă să schimbe hainele bărbătești în care nu-i era de loc îndemână, ieșise din tufe unde era culcată. Ițic care se sculase de jos și s'apropiase de foc, rămase înmărmurit când o zări.

— Pre legi a meli! strigă el și era să mai adoage ceva dar, dând cu ochii de Stoian care se uită crunt la dânsul, tăcând și duse legătura la picioarele Ilenei, ținând ochii ațintiți asupra ei.

— Da deschide legătura, ce stai ca un prost? strigă Stoian cu glasul răstit.

Jidovul deslegă legătura.

— Jupuncasa să aleagă, zise el, am adus și straițe de kneghină și straițe de țărană.

Ileana alese o cămeșă de in cu cusături albastre la mânecă și la guler, o fustă de in albă, o fotă de lână albastră cu dungii roșii, o păreche de bete la felii cu fota, o bontă de aba albastră cu flori roșii, o păreche de cisme femeiești galbene care veneau până de asupra gleznelor și o basma roșie de pus pe cap. Era să ieie aceste lucruri și să le ducă în tufe când își aduse aminte că nu are nici un ban asupra ei.

— Dar, zise ea, eu n'am cu ce să plătesc straițele.

— Nu te îngrij, kneghină, zise Stoian, noi avem bani și poroncă dela Jupuncasa Vidra să îngrijim de toate trebuințele Dumitale. Te vei socoti pe urmă cu dânsa.

În vremea în care Ileana își schimbă hainele în tufe, Anton și cu Stoian se sfătuiau asupra chipului în care urma să se

Literatură și știință

Amintiri de acum 30 ani*).

Era ziua de Sfântă Maria-Mare în 1875, îmi aduc aminte ca astăzi.

Tata venise de la biserică cu o ciocăină de struguri de ne-a strepezit la toți dinții când i-am mâncat, erau struguri din viile comunei Săcădate.

Abia se desbracă de bundă (o haină lungă de postav, pe care o purta preoții din țara Oltului pe atunci) și ciop vine badea Ioan al Stanciului cu fratele său Irimie, Dumnezeu îi ierte, că amândoi dorm somnul vecinic.

Ce vor fi plănuit acești oameni cu tata nu știu, destul că i-am auzit zicând:

„Părinte! ne-am hotărât, ce-o fi să fie, de vor fi de treabă îi dăm la cursul popiei, de nu, la cursul dascăliei și dacă nici acolo nu vor face ispravă, îi facem lăcătuși. — Să vezi Sfinția Ta, că nu suntem singuri; Cantorul Mărtian își duce pe Nechitu, Ionu lui Lazăr pe Vasile, al Mărcoi pe David, Vlădășel pe Mihailă, Mihailă al Domnică încă își duce băiatul, Chiva Fică de asemenea, Corcodel nu se lasă mai pe jos, Racotă vrea pe amândoi, ba chiar văduva Postoie își duce pe Gheorghe al ei la Sibiu și să nu vorbim într'un ceas rău: Gligore al Danciului încă nu se lasă. Suntem un întreg regiment, îi scoatem pe Sași din școli nu altceva. Dar la anul viitor, ce va fi? Nu vor începe prin școli, va fi nevoie de-un nou gimnaziu.“

„Bravo! — Ie zice tata, — timpul este scurt, dacă v'ați hotărât, atunci mâine seară să fiți gata, că încep înscrierile, vă înțelegeți și cu boresele (muerile, nevestele).

„Așa este părinte, dar la boresle nici nu le-am spus, știu bine că ele vor face gură, că nu se prea pot deslipi de sdrumalicii ăstea de copii, pare că îi ducem în cătane, nu la școală.“

* Un prieten al ziarului nostru ne trimite acest articol, pe care îl publicăm cu plăcere. Întrucât în el se reoglindează timpurile trecute, când oamenii noștri dela sate au început mai cu de-a-îndreptă să trimită copii la școlile mai înalte dela oraș. Suntem siguri, că cetitorii foii noastre vor citi cu bucurie aceste Amintiri, cari ne arată frământările neamului nostru pentru însănătoșire în învățătura. Ceeace s'a petrecut în acel sat la 1875, a urmat de atunci încolo în zeci și sute de locuri.

Kedocfia.

facă rămășița călătoriei. Stoian era de parere să meargă cu toții la Piatra, să măie în acel oraș, să tocmească un car cu cai și să se 'ntoarcă în Ciortolom pe drumul mare, oprindu-se în noaptea viitoare la Bacău.

Dar Anton nu se 'mpacă de loc cu acest chip de a călători. Ei pusese la cale cu Vidra ca călătoria să se facă noaptea, prin păduri, încunjurând orașele și drumurile mari. O urmărire din partea lui Balc nu mai eră de temut într'adevăr, dar, în schimb, călătoria ziua, pe drumul mare, cu o față atât de frumoasă, eră lucru primejdios într'o vreme de răscoală, când pe drumuri umblau nu numai țărani răsculați dar și tâlhari. Francezul zise lui Stoian că el este hotărât să nu călătorească decât noaptea și că nu va lăsa fata pe mâna altora. Ne voinde să înceapă o ceartă a cărui sfârșit nu se putea prevedea, preotul fu silit să se plece voinții lui Anton.

Când Ileana apărură în haine femeiești, același strigăt de uimire ieși din piepturile celor patru bărbați de față. Nici unul

Vorba nu a rămas vorbă, ci faptă, căci în dimineața zilei următoare erau toți adunați în capul satului. Bietele mame plângeau de se sfășia văzduhul, pare că plecam la spânzurătoare, nu la școală.

Gligore al Danciului, care avea a doua muiere și care era mamă vitregă pentru Vasile a lui, încă plângea. El văzându-o a zis: „Asta nu e semn bun, mai că îmi vine s'o iau înapoi spre casă“. Dar rușinea față de ceilalți nu l'a lăsat.

Muierea lui Gligore n'a fost prooc mincinos, căci bietul Gligore n'a brodit-o bine cu băiatul.

Încăreai pe trei căruțe am plecat bdată cu scoaterea ciurdei din sat la Sibiu, unde am ajuns la ceasurile 8 dimineața. Ne-am scuturat de prav, am dat cu puțină apă pe ochi și cu câte un covrig în mână am luat-o spre târgul cel mic, fără de a mai avea nevoie de pieptenat, că eram tunși ca 'n palmă.

În târg ne-am îmbrăcat cu așa numita togă de diac (un roculeț din postav albastru numit recăl de student sau recăl vânăt). Astfel montați am pornit-o spre gimnaziul săsese, unde toți am fost primiți în clasa a doua primară, afară de Vasile al Gligori Danciului, care văzând pe dascălul nemțesc cu patru ochi (adecă cu ochelari) un anumit Friedrich Sturm, a luat-o la fugă și nu s'a oprit decât în fundul căruței. El a isprăvit repede gimnaziul.

După înscriere ne-am așezat cu toții în cvartir la un măcelar de lângă casarma infanteriei (Kempelkaserne), și luându-ne ziua bună de la părinți am rămas în Sibiu, alegându-ne cariera de doftori, advocați, protopopi, ingineri și alte meserii mai înalte, cântând veseli în cor de atâtea voci, căți eram:

„Frunză verde liliac,
Dulce-i gura de diac.
Dar nu-i dulce, nici sălcie,
Numai cum îmi place mie.“

Acum la școală nu glumă, și ne umbla bine, că nu eram necoptți la cap, eram mărișori, cu trei din noi se umplea o banca, pe când Sașii începeau 10 în una.

Anii trecură repede și ne-am pomenit flăcăi, nu glumă. — Mihailă al lui Vlădășel, al lui Ioan Stanciului și al lui Mihailă Domnică au plecat pe serbătorile Crăciunului acasă și nu i-a mai putut aduce nici

din ei nu văzuse încă atâtea frumuseți și atâtea gingășie. Jidovul mai cu seamă rămase cu gura căscată.

Târgul pentru haine fu făcut de Stoian cu Ițic și Jidovul pregătindu-se să plece, rugă pe Stoian să vie cu dânsul până în șesul Bistriței, căci se temeă să nu nemerească drumul. Stoian însă se hotărî să meargă până în Piatra spre a vedea dacă nu cumva sosește și Vidra acolo și ca să mai audă vești despre răscoală. De astă dată își luă calul cu dânsul și spuse lui Anton că, la căderea nopții, le va ieși înainte la vadul Bistriței din fața dealului Prihodiștei.

Mirat ar fi fost Anton dacă ar fi auzit voroava care urmă între popă și Jidov, îndată ce ei se depărtară îndestul spre a nu avea nevoie să se teamă că vor fi auziți.

— Ei, măi Jidane, îți place? întrebă Stoian. Te mai căiești că te-am făcut să te cațări pe munți.

— Di când trăiesc, n'am vuzut așa minuni, răspuse Ițic. (Va urma).

cu patru boi la școală. Ei au abso-
prăvit) mai nainte ca toți și s'au

Din clasa a treia gimnazială
ne răpește pe Vasile al Ioani lui
schimbă cariera de avocat (ce
se facă) cu aceea de căprariu. În
mător al lui Racotă pătește tot
parte dintre noi găsesc adăpostul
narul Andreian din Sibiu ca pe
ceștia sunt astăzi luminătorii
comuna natală (adecă în satul

Mai rămăsesem patru, cari
ricirea de a intra în gimnaziul su
sele 5—8) dar unul s'a poticni-
trei l'am absolvit (isprăvit).

Din acești trei unul s'a făcut
astăzi este locotenent (obărlai
Bosnia, ceilalți doi au diferite
prin România... De

Poezii populare

Din Șardul unguresc (lângă

Frunză verde lemn uscat
De cătane am scăpat.
Acum să mă socotesc
Pe care picior să pășesc.
Frunză verde de bujor,
E doar vremea să mă 'nsoz.
Să nu mai fiu tot fecior.
Că mult holteiu de-oi mza
Prinde-or fetele-a strigă:
Că nu-mi place satul lor
Și de-aceea nu mă 'nsoz.

Frunză verde dela vie
Am o mândră pe Câmpie
Frunză verde de pelin
Foarte rar ne întâlnim.

Mândra mea de pe Câmpie
De multe-ori carte-mi scrie
Și-așa scrie de frumos
De îndată-i dau răspuns.
Mândra mea cea din alt sat
Nu gândi că te-am lăsat.
Frunză verde de pe iaz
Nici nu am gând să te lăz.
Frunză verde de cicoare
Te-aștept până-i crește mza
Frunză verde lemn domțesc
Eu pe alta nu iubesc.

Ține Doamne ce-i țineă.
Ține Doamne poștele,
Să ne poarte cărțile
Să ne scriem dorurile.
Frunză verde iedera,
De ce nu mai vine poșta.
Să văd ce-mi scrie mândra
Că aștept poșta să vie,
Să văd mândra ce mai scrie
Că mândra mea e departe.
O iubesc numai prin carte.
De 'ntâlnit nu ne 'ntâlnim.
Numai așa ne iubim:
Tu-mi scrii carte, io-ți scriu
Ce păcat că ești departe!

Frunză verde, verde-o fost.
Poezii din satul nost.
Frunză verde de pe fag
Satul nost îl chiamă Șard.
Frunză verde tot cu ruji
Nu e departe de Cluj.
Frunză verde opt alune
Sunt culese de un june.
Frunză verde pusă 'n rame
Acum scăpat din cătane,
Frunză verde de alune,
E Vasile Delan, june.

Carabina țiganului.

— Anecdotală. —

— „Vai de mine domn' Maior
Mi-ai dus Cula 'n bătălie,
Și-am uitat să-i pun în traistă...
Ca de frică să nu știe.“

— „Și de ce să-i pui în traistă?
Doar capătă de mâncare
Ca și mine, ca și altu,
Ca și unu fiecare“... .

— „Hei de-ai ști prea alduite, —
Apoi iată că îți spun,

C'am vrut că și armătură
O carabină să-i pun,

Că de cumva i-să 'ntâmplă
Pe pismaș să-l întâlnească,
Fără multă tâca, pâca,
In frunte să-l țaluiască.“

— „Și-avea gloanțe, umplătură,
Ca să mi-l poată pușca?“

— „Ba zo nu, că bietu Cula
De gloanțe mi să temea!“

Bistrița.

Theod. A. Bogdan.

Glume și snoave.

Advocatul și scriitorul.

Un avocat își ia un scriitor nou în cancelarie și încă în ziua primă îi zice: „Acum, că te-am luat la mine ca ajutor, te rog să știi, că nu-mi prea place să vorbesc, deci o să-ți fac cu capul, ceea ce va să însemne, că să vii la masa mea de lucru îndată.“

Scriitorul răspunde: „Bine, domnule avocat, dar te rog fii bun însemnează-ți, că mie încă nu-mi prea place să vorbesc, deci când voi scutura din cap, înseamnă, că nu vin“.

Ce poate face omul când i-se întunecă mintea.

Un îngrijitor la bolnavii din spital a început a pușca asupra bolnavilor.

Cazul acesta s'a întâmplat într'una din Duminicile trecute în Paris (capitala Franței). La un spital din acest oraș a fost angajat acum câteva săptămâni un anumit Limburg, ca îngrijitor de bolnavi. Într'o bună zi acesta a luat un revolver și s'a dus în o sală a bolnavilor, unde a început a

pușca asupra lor. Bieții oameni au sărit sus, speriați ca de moarte, dar nu puteau fugi nici unul, deși nebunul pușca mereu în ei. Abia după ce au sărit alte persoane în ajutor l'au putut prinde și lega. Patru bolnavi au fost greu răniți. Cercetarea introdusă a constatat, că Limburg nu e cu min-

tea întreagă, ba el nu de mult a fost lăsat afară dintr'o casă de alienați (nebuni), unde a stat doi ani. Chipul nostru ne arată scena, când Limburg a început a pușca în bolnavii din spital. E ceva îngrozitor și numai a se cugeta omul, că în ce stare au fost bieții bolnavi.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 26 Februarie n.

Conferințele Asociațiunii. Duminică trecută în sala Muzeului Asociațiunii a vorbit cunoscutul nostru scriitor, părintele I. Agârbiceanu, despre literatura ardeleană în ultima jumătate a veacului al XIX-lea. Timp de aproape două ciasuri, cât a vorbit părintele Agârbiceanu a desgroat trecutul cultural al neamului nostru din Ardeal, a scos la iveală figuri dispărute, cari s'au jertfit pentru luminarea poporului, a arătat greutățile ce au avut de întâmpinat cărturarilor noștri în nizuințele lor de a scoate poporul din robia întunecului, a vorbit despre scriitorii și despre gazetele noastre. Dintre gazete a amintit: „Gazeta Transilvaniei“ ca cea mai veche foaie românească, „Tribuna“ din Sibiiu, apoi urmașa acesteia „Foaia Poporului“ care e răspândită în toate părțile Românilor și despre celelalte foi. Din conferința părintelui Agârbiceanu am putut vedea, că poporul nostru cu puține merinde a pornit la drum când s'a hotărât să bată la porțile culturii, dar prin munca și zelul depus a putut ajunge astăzi unde este, iar în viitor o să înainteze și mai bine. Tot înainte, mereu înainte...

Regina Elisaveta bolnavă de ochi. Un foarte învățat doctor de ochi cu numele Landolt din Paris, a fost chemat în București la regina Elisaveta, spre a-i face operație, fiindcă suferia de mai multă vreme de-o durere de ochi. Dorim deplină însănătoșare mamei raniților și a săracilor!

În loc de anunțuri de căsătorie. Cu prilejul serbării cununiei religioase a tinerilor Dr. Toma Vasina, avocat în Pui, cu d-șoara Ilcana Stroia, săvârșită Sâmbătă la 8-21 Februarie 1914 în biserica Catedrală din Sibiiu, părinții miresei dl. Stefan Stroia, protonotar comitatenz și soția sa d-na Elena Stroia, în loc de anunțuri, au dăruit 10 cor. la fondul Dr. P. Șpan, pentru ajutorarea copiilor de Moși, aplicați la meserii al „Reuniunii socialilor români din Sibiiu“.

Dinspre Balcani. Dinspre Peninșula Balcanică ne-a amenințat nu numai războiul, ci și cumplita boală numită holera, care a încetat abia acum. Când a perit un rău, s'a ivit altul. Bubatul negru s'a lăfăit groaznic în Serbia și e pericol a trece Dunărea și la noi. Din partea autorităților noastre s'au luat cele mai întinse măsuri, pentru a împiedeca trecerea acestei boale și la noi.

DI Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni, cu dorința ferbinte de a contribui la întărirea clasei noastre de mijloc și de a ajuta nizuințele, ce și-le dă „Reuniunea socialilor români din Sibiiu“, a binevoit a se înscrie între membrii ei pe viață cu taxa de 50 cor. plătită. Tot între membrii ei pe viață s'a înscris măestrul pantofar, dl. George Săsărman, plătind cor. 12.50 iar restul îl plătește în 3 rate egale. Dintre membrii pe viață vechi înscriși, dl. Nicolae Bordea, măestru cismar, a plătit restul de 40 cor., iar dl. învățător Nicolae Bembea din Sibiel, a plătit rata a 3-a de 10 cor. Fie, ca pilda atât de grăitoare a acestor buni sprijinitori ai meseriașilor noștri, să afle cât mai mulți imitatori.

Din Indol (comitatul Turda-Arieș) ni se scrie: În pădurea de pe hotarul comunei noastre s'a găsit spânzurat un om îmbrăcat în haine ungurești. La 3 Februarie n. c. a eșit la fața locului o comisie dela Turda și oameni din cinci sate, dar n'au putut constata nimic că cine e nenorocitul, decât atâta, că e de vr'o 45 ani. L'au luat însă jos și l'au adus în Indol, unde a fost înmormântat în cimitir, dar fără preot.

Abonatul.

Șpionaj sau ce? Un aeroplan venit dinspre Bucovina la o înălțime nu prea mare s'a arătat deasupra comunei Suha-rău, din România. Nu se știe cine a fost în el și nici ce a căutat în acele părți.

Cu fețele cernite 'n negru. În America este oprită intrarea Chinezilor. Mulți dintre ei, ca să poată intra acolo, și-au spoit fețele cu negru, ca să samene a negrii, cărora li iertată intrarea. Acum au fost descoperiți 20 de Chinezi astfel prefăcuți. Ei vor fi trimiși înapoi de unde au venit.

Pe alte locuri. Într'unul din numerii trecuți am scris despre stima ce o dau Japonezii învățătorilor lor. Acum aflăm despre un caz foarte înduieșitor și totodată vrednic de a-l arăta cetitorilor noștri. Cu ocaziunea cutremurului de pământ de pe insula Sacurasima, aparținătoare Japoniei, — despre care am scris și noi, — pe un vapor au scăpat locuitorii unui sat, numai învățătorul a rămas la postul său în școală, deși singur. El n'a voit să părăsească chipul împăratului, care atârna pe perețele școlii, voind să arete, că și în bine și în rău e credincios țării sale. Locuitorii scăpați au spus treaba aceasta marinarilor de pe vapor și aceștia, cu primejdia de a-și răpune viața, s'au întors în sat și numai cu puterea l'au putut scoate pe învățător, scăpându-l astfel de moartea sigură. Cei de pe vapor, văzându-l pe învățător iară în mijlocul lor, s'au bucurat și au mulțumit eroilor marinari pentru fapta lor.

Din Ludușor (comitatul Făgăraș) ni se scrie: Dela noi din sat s'a pierdut un om mut și surd, în etate de 35 ani, cu piciorul drept mai scurt și sucit spre stânga, îmbrăcat româneste și încălțat cu opinci. Cine l'ar afla sau știe ceva de el, să binevoiască a înștiința poliția din Sibiiu sau din Făgăraș.

Mort în drum. Aproape de Hațeg a fost aflat în șanțul drumului un om mort, despre care nu se știe cine e și nici împrejurările între cari a murit. Sunt bănuți mai mulți oameni, între cari și câțiva Români, despre cari s'ar fi adevărit că sara au fost într'o casă cu nenorocitul om, unde acesta a intrat să se încălzească.

Nu el, ci rachiul. Câte nu face spurcatul de rachiul și câte rele nu aduce pe capul omului! S'a dovedit, că jumătate din robii temnițelor, au ajuns acolo din cauza rachiului, făcând faptele rele cu capul înferbântat. Așa mai zilele trecute în Austria, un lucrător cu numele Franke în stare de beție și-a ucis soția și trei copii, fără de ași da samă de fapta lui, până ce s'a trezit, atunci de groază s'a spânzurat.

Zăpada în America a fost atât de mare pe unele locuri încât spre pildă numai în orașul New-York a fost lipsă de 70 de mii muncitori, ca să o măture de pe strade.

Până unde poate ajunge cruzimea unui om. Față în față cu Italia peste marea mediterană se află Tripolitania, pe care s'a războit Italienii cu Turcii mai aproape de doi ani. Aci e orașul Tripolis, care e capitala țării și de unde ne vine știre despre fapta îngrozitoare a unui om, curmând viața vieții la 16 inși între cari a fost și el. Incidentul s'a petrecut astfel: Neguțătorul Kar-Berri aflând, că frumoasa lui soție îl înșală cu un alt neguțător, prețin al lui, în vreme a tăcut și a țesut în el firul negru al răzbunării. Într'o sară a dat o cină mare la care a poftit 9 persoane, rude de aproape ale nevastii. În mâncări a băgat un leac amețitor, așa că în scurtă vreme au fost prinși de un somn greu toți ceice au stat din ele și anume nouă persoane din muri ale soției, soția și patru copii ai ei. Văzându-i el în starea aceasta, a ucis ruda și pe copii, iar pe nevastă a legat-o de scaun. S'a dus apoi la amantul ei, l'a strâns cu un cuțit pe neobservate, i-a tăiat capul și l'a adus acasă. Trezindu-se femeia i-a arătat cadavrele neamurilor și ale copiilor, apoi capul drăguțului ei. După aceea a ciopărtit trupul bieteii femei, în fel și în mână, până ce și-a dat sufletul între cele două crâncene dureri. Pe urmă el s'a spânzurat lăta unde duce pe om lipsa de credință adevărată. Acesta, așa se vede, n'a învățat că pentru toate faptele de pe pământ, are să dam samă judecătorului cerese.

Tren sărit de pe șini. Între orașele Chicago și San-Francisco din America a sărit de pe șini un tren expres (fulger) zdrobindu-se mai multe vagoane și îngrozind până sub el o mulțime de călători. Cău după cât s'a putut constata, a fost, ca și frigidul cel mare au crepat șinile în multe locuri. Paguba e foarte mare.

Un leac nou. Toata boala are leac zice o vorbă veche, dar e greu până să găsești. Durerea de oase, poreclită gripă sau reumă, până acum s'a vindecat foarte anevoie. Acum însă medicul Herry din Bruxela (capitala Belgiei), ar fi aflat un leac, care ajută mult contra acestui mare atât de dureros.

Palat ars. Cincisprezece milioane de coroane a fost paguba pricinuită de un incendiu în urma căreia a ars o frumoasă casă de milionarului Vanderbild din America. E grozav a auzi de-o astfel de pagubă, numai cât milionarul american o fi mai ușurat destule milioane, dacă pentru un singur palat a cheltuit atâta.

Va fi avut ceva pe suflet. Judecătoria din New-York a citat, ca martor, într'un mare proces, ce e în curs și pe ministrul de justiție (dreptate) al Statelor-Unite. Acesta însă nu s'a prezentat, deși eră mare lipsă de mărturisire la. Judecătorul văzând aceasta, nu s'a uitat ca are de-a face cu un ministru, ci a dat poruncă să fie adus cu puterea. Când a ajuns porunca judecătorului în orașul Buffalo, unde petrecea cel citat, acesta deja prin un glonț tras în cap, își trimise sufletul în fața altui judecător, dinaintea căruia nu va avea unde se mai ascunde.

Cadavre găurite de gloanțe. Un mare fabricant din Paris a fost aflat dimpreună cu soția sa, în palatul lor cu trupurile ciuruite de gloanțe. Nu se știe, e la mijloc un omor, sau că ei și-au pus cap zilelor.

Leac băbesc. Avem și azi pe satele noastre babe, cari prin diferite hocus pocus și mestecături de ierburi și rădăcini, cearcă a înșelă pe cei nepricepuți, a-i vindeca trupește și sufletește. Dar de multe ori aceste vindecări duc pe cel încrezător în mormânt. De-o astfel de babă a ascultat și soția lui Kiss Mihaly din comuna ungurească Kisapostag, când a dat leșie de sodă soțului ca să-l vindece de patima beției. Dacă nu chemă în grabă pe medicul, îl vindeca de-a binele pe bărbat buna soție, căci căpătase niște arsuri în mațe, cari, mulțămită îngrijirii medicale au fost vindecate. Soția, pentru buna ei faptă, a fost pedepsită cu 8 zile închisoare.

Pe calea cea bună. Doamnele din Bistrița au format o reuniune de femei, cum sunt de altcum multe la noi. Statutele au sosit deja dela ministru, care le-a aprobat.

A făcut foc în grajd. Vedem și pe satele noastre umblând oameni cu diferite obiecte de drot, ca: frigări, clucă de șoareci, apoi tipsii și alte lucruri, pe cari le îmbie spre vânzare. Sunt bieții Toți din locurile nordice muntoase ale Ungariei, cari cutrieră fara de-alungul și latul, căci acasă neavând din ce trăi, pământul nefiind roditor, sunt siliți a-și agonisi coaja de mălaiu într'un chip oarecare, strigând pe ulițele satelor în năduful verii, ca și în gerul ernii: n'aveți de legat cu drot!? Multe lipsuri mai au să îndure, sărmanii, din cauza foamei și a sălașului peste noapte, când n'au noroc la târg. În câte-un sat mai dau de oamenii lui Dumnezeu, de-i primesc să-și odihnească truditele oase, la adăpost, dar de multeori sunt siliți în nopți recoroase, să doarmă sub săcele drumurilor. Un astfel de umblă-țara, cu numele Emeric Gabesig, a ajuns în frigul cel mare din zilele trecute în comuna Melențe (lângă Becicherec), unde abia a căpătat sălaș în grajdul dela crâjma comunei. Peste noapte, fiindu-i foarte frig, bietul om a făcut foc în grajd, ca să se încălzească. Dar s'a încălzit de s'a făcut scrum, căci aprinzându-se grajdul, a ars în el de viu.

Nenorocirea unui rege. Regele Belgiei eșind în zilele trecute la preumblare, călare, s'a depărtat singur de insoțitorii lui, cari după scurtă vreme au văzut calul regelui alergând fără stăpân pe el. În grabă mare au căutat și aflat pe rege culcat la pământ în nesimțire. Dus la palat și cercetat de medici s'a constatat, că mâna stângă e ruptă. Nenorocirea s'a întâmplat din cauză, că s'a spăriat calul.

Din zi în zi mai îndrăzneți. Deși se întâmplă atâtea nefericiri pentru cucerirea văzduhului, oamenii nu se stămpără de a nu încerca mereu a face sboruri, cari de cari mai primejdioase. Mai nou ofițerii Herrera și Ortis din Spania, au trecut din Maroc peste strâmtoarea Gibraltarului cu aeroplanul, aducând regelui lor salutări dela guvernatorul Marocului.

La plimbare în oraș. Doi lupi a-lungași de gerul ernii, în ceața groasă din zilele trecute au intrat în Oradea-mare, unde au fost observați abia în apropierea casei comitatului. Vestea acestor muzafiri îndrăsneți a produs o mare frică în locuitorii dela marginea orașului.

ECONOMIE

Prăsirea viței de viie.

Scrisoarea a V-a.

Dragă prietene,

Deodată cu sosirea primăverii va trebui să stăm iarăși mai mult și mai des de vorbă. Acum după ce ți-ai adus altoii de viță, înainte de a-i planta, să vorbim ceva despre lucrările pregătitoare, ce vei avea să îndeplinești în locul rigolat.

Una dintre aceste lucrări e ca locul rigolat, în cazul că n'a fost oblit din toamnă, să-l oblești acum, ca astfel să se delature ridicăturile și cufundăturile de pe el. Să grijești însă ca de pe câte o ridicătură să nu duci prea mult pământ în cufundătura din apropiere, căci prin aceasta s'ar subția stratul de pământ din ridicătură, iar în aceste straturi subțiri, de pământ mai puțin lucrat, vița nu s'ar dezvoltă cum trebuie. De aceea e mai bine, dacă lucrul acesta s'a făcut înainte de rigolare.

Urmează apoi ca în înțelegere cu vecinii brezdași să regulezi miezuina, înțelegându-vă și asupra faptului, că cât de departe să plantați rândurile dela miezuina. Până acum se obicinuia ca fiecare dintre vecini să-și planteze vița mai în brezda, astfel că aceste două rânduri erau așa de aproape unul de altul, încât nu se puteau nici lucra cum se cade și nici roadă nu dădeau ca celelalte rânduri, neavând nici lumină, nici căldură și nici putere de nutriție câtă era de lipsă. Lucru cel mai cuminte e deci ca distanța între rândurile din miezuina să fie cât și între celelalte, lăsând astfel și un vecin și celalalt cât trebuie.

Regulată miezuina cu vecinii, urmează implantarea parilor, sau mai bine a părușteilor, cam de 1 metru de lungi, cați în anul întâi n'avem lipsă de pari mai buni. La lucrarea aceasta trebuie să avem în vedere următoarele:

Dacă locul unde vrem să plantăm e costis: distanța dela par la par, sau dela rând la rând poate fi numai de 1 metru, se obicinuește a se lăsa însă și 1.20 m. între rânduri, iar dela viță la viță 1 m. La șes se lasă cam 1.20 m. în pătrat. Trebuie însă să ținem seamă și de soiul viței. Sunt soiuri, cari cresc foarte tare, acestea trebuie plantate la o depărtare mai mare. Cele cari cresc mai puțin, se înțelege dela sine, se vor planta mai aproape.

La implantatul parilor trebuie să mai ținem seamă de un lucru, anume: unde numai se poate rândurile să aibă direcția către miazăzi, căci prin aceasta căldura și lumina străbate mai bine la vițe și struguri. Unde însă lucrul acesta nu se poate face, datoritoare de măsură e poziția și forma locului.

Cu bine

V. Zdrenghea.

Procurare favorabilă de articli economici.

Aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindenea, că subscrișul comitet este gata a mijloci pentru ori și cine i se va adresa, procurarea articlior economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

1. Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 66 bani.
2. Sămânță de iarbă „Kammgras“, 1 kgr. 1 cor. 90 bani.

3. Sămânță de luțernă franceză, 1 kgr. 2 coroane.

4. Sămânță de trifoi, 1 kgr. 2 cor. 40 bani.

5. Sămânță de napi „Mammuth“, roșii mari, un kgr. 64 bani.

6. Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunzi, 1 kgr. 68 bani.

7. Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 68 bani.

8. Sămânță de mohor, 1 kgr. 32 bani.

9. Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașă, galbină, 20 grame 30 bani.

10. Sămânță de ciapă „Braunschweig“ 20 grame 30 bani.

11. Sămânță de ciapă „Tripoli Rocca“, 20 grame 30 bani.

12. Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 grame 30 bani.

13. Sămânță de sălătă „Matador“, foarte mare, gustoasă, timpurie, 20 gr. 30 b.

14. Sămânță de sălătă „Graf Zeppelin“ de iarnă, 20 grame 30 bani.

15. Sămânță de sălătă „Kaiser“ (nouă), galbină, aurie, mare la căpătină, ușor de transportat, 20 gr. 24 bani.

16. Sămânță de pătrângei de toamnă, 20 grame 10 bani.

17. Sămânță de pătrânjel lung „Zneider“, dulci, 20 grame 10 bani.

18. Sămânță de morcovi de vară „Nantes“, 20 grame 24 bani.

19. Sămânță de morcovi de toamnă „Quadilburg“, 20 grame 24 bani.

20. Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albi, timpurii, 20 grame 10 bani.

21. Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 grame 10 bani.

22. Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 grame 10 bani.

23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 grame 10 bani.

24. Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 grame 30 bani.

25. Sămânță de varză „Braunschweig“, uriașă, de iarnă, 20 grame 20 bani.

26. Sămânță de călărașe (gulii), albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.

27. Sămânță de călărașe de iarnă, vi-nete, 20 grame 40 bani.

28. Sămânță de mazăre „Fürst Bismarck“, timpurie, 100 grame 60 bani.

29. Sămânță de fasole de Iulie, 100 grame 40 bani.

30. Sămânță de fasole „Mont d'or“ galbină, 100 grame 60 bani.

31. Sămânță de patlagele, mari, roșii, 20 grame 12 bani.

32. Sămânță de patlagele „Excelsior“, (nouă), foarte gustoasă, 20 grame 1 cor.

33. Sămânță de patlagele „Ficarazzi“, foarte timpurii, 20 grame 50 bani.

34. Sămânță de paprică sârbească, 1 porție 10 bani.

35. Sămânță de spinat „Goliath“, 20 grame 10 bani.

36. Sămânță de sfeclă „Egyptene“, roșii închise, 20 grame 10 bani.

37. Flori: „Aster de Hohenzoller“, mestecate, 1 porție 10 bani. Gheorghine „Dehile“, mestecate, 1 porție 10 bani.

38. Legături de altoit „Raffia“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani, 10 kgr. 10 cor.

39. Funii de „Cocos“ (de legat altoi), 1 kgr. 1 cor. 20 bani, 10 kgr. 10 cor.

40. Rășină de altoit fluidă, o cutie à 500 grame 1 cor. 60 bani, à 250 grame 1 cor., à 125 grame 50 bani, à 60 grame 30 bani și à 30 gr. 20 bani.

Doritorii, cari vor trimite la adresa subscrisului secretar (Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45) prețul dimpreună cu 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, iar 4 bani taxa de inmanuare postală și încă 20 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere — vor primi articlii comandați cu posibilă grabire.

Sibiu, 17 Februarie n. 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucaș,
prezident

Victor Tordășianu,
secretar

Știri economice.

„Cordiana“, institut de credit și economii în Fofeldă, cu capital societar cor. 120,000, Fond de rezervă 45,000, Depuneri 332,000, Active 745,000, a realizat anul trecut un profit de 16,7000. In adunarea generală dela 22 Februarie ținută sub prezidiul dlui preș. Iosif Lissai, s'a reales în direcțiune dl Alece Manuil inv. în pens.; în comitetul de supraveghere s'au ales: A. Millea, Ioan Popa, inv. în pens., Iosif Comșa, inv., Pavel Manuil și George Pralea. Dividenda e 9 cor. Pentru scopuri filantropice s'au votat: 450 școlii comerciale din Brașov; 30 cor. Mesei acad. A. Mureșianu în Cluj; 30 cor. Mesei stud. Brașov; 20 cor. pentru 10 abonamente la Biblioteca Asociației etc. (Adresa băncii: Noerich-Ujegy-ház).

Târgul de vite cornute de prăsilă periodic subvenționat de stat se va ține în Sibiu în zilele de 27 și 28 Martie n. 1914 și va fi împreună cu distribuire de premii. La acest târg pot lua parte vite cornute de prăsilă (afară de bivoli) din toate comunele de pe teritoriul comitatului Sibiu. Oamenii noștri de pe sate sunt îndemnați a se interesa mai de aproape de acest târg. Ceice au vite bune, să și le ducă la târg, poate vor primi și ei vr'un premiu, iar alții din acest prilej poate ca își cumpără vr'o vită de soțu ban. Amănunte se pot afla dela toate primăriile din comitat.

Târgul de vite din așa numita *Mare*, când de obicei se duc la târg multe vite cornute, cade în anul acesta pe ziua de 3 Martie n., ceice prin aceasta se aduce la cunoștința celor interesați din partea magistratului orașenesc din Sibiu.

Moșie de arândat. Atragem atenția celor interesați asupra unei moșii de arândat, ce se află în apropiere de Turda. Vezi inseratul din foaia de azi.

Numeri de probă încă trimitem la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celuice dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoșcătorilor lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară. Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne infrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călințar de părete*, care e frumos tipărit în colori și cu mai multe chipuri.

Reuniunea meseriașilor din Rășinari, prin aceasta aduce la cunoștința membrilor, că își va ține a III-a adunare generală ordinară în 8 Martie n. 1914, la ora 4 p. m., în edificiul școlii, cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Socotelile anului 1913. 3. Bugetul anului 1914. 4. Alegerea comitetului pe un nou perioadă de trei ani. 5. Propuneri. 6. Inchiderea adunării. Rășinari, la 22 Februarie 1914. *Comitetul.*

Spre știre.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult.

Ultime stiri.

Chestia română în dietă.

În ședința din urmă a dietei, la 20 Februarie n., s'a hotărât ca vorbirea prim-ministrului Tisa să se pună în desbatere în cea mai apropiată ședință a dietei. De atunci până acum nu s'au mai ținut ședințe. Proxima ședință va avea loc luni în 2 Martie n., când se va lua în desbatere chestia cu consfătuirile de pace. Spre acest scop vorbirea lui Tisa a fost tipărită separat și se va împărți la toți deputații. La desbaterea răspunsului vor lua cuvântul toți deputații români, ba e vorba că vor vorbi și unii deputați slovaci.

Legea despre noua

împărțire a cercurilor dietale

a fost votată de dietă în ședințele din săptămâna trecută. Din partea Românilor au vorbit deputații noștri Damian și Dr. St. Pop. Ambii au scos la iveală nedreptatea, ce ni se face prin noua împărțire a cercurilor. Noi Români, un popor de milioane, cine știe dacă vom putea alege atâția deputați cât Sași. Ei au 14 cercuri sigure; noi avem cu vr'o câteva mai multe, dar nu putem fi siguri de toate, în urma persecuțiilor de tot felul și a trădătorilor ca de-al de Mangra. Această nouă nedreptate încă a fost un motiv grav, că nu s'a putut ajunge la „pace“.

Atentatul dela Dobrișin.

De luni încoace, — când s'a întâmplat atentatul la Dobrișin în reședința episcopiei de Hajdudorog, — toate foile sunt pline de noui hule și batjocuri la adresa Românilor. Foile jidano-maghiare iarăș „și-au percut cumpătul, ca găina umbletul“: strigă și injură pe „Valahi“, fiindcă numai aceștia au putut săvârși atentatul.

Deputatul nostru Dr. Stefan C. Pop a făcut unui ziarist următoarea declarație: Nu-i de crezut, ca vr'unul dintre conducătorii Românilor din Ungaria sau orice alt Român cinstit să aprobe atentatul săvârșit, iar presupunerea că vre-unul dintre conducătorii Românilor să fie amestecat în acest atentat, este o astfel de idee scrințită, încât nu mai are lipsă de nici o desmintire.“

Sunt mulți, cari cred că acest atentat a putut fi pus la cale de unele cercuri rusești fanatice și că prin urmare ar sta în legătură cu procesul Rutenilor, care se judecă chiar acum în Sighetul Marmarției.

Fispanul Dobrișinului, fiind întrebat a-

supra atentatului, a declarat următoarele: Stricteța cea mare, cu care s'a urmat procesul contra Rutenilor, a arătat că rilor pravoslavnice, că nu-și mai pot face acum mendele ca în trecut. Cu toate acestea nu ține de cu neputință, ca la atentat să fi luat parte atât Români cât și Ruteni.

O telegramă sosită din Cernăuți spune, că poliția de acolo ar fi aflat, că străini au sosit Joia trecută în hotelul periodal. Aceștia s'au dat cu numele de Mandasescu și Avram, comercianți din Iași. Ar fi trimis suma de 100 coroane la Dobrișin, iar Vineri au părăsit orașul Cernăuți.

Se presupune însă, că o artistă (teatralistă) cu numele Catarina Bugarski ar sta în legătură cu atentatul. Aceasta are un copil nelegitim în apropiere de Dobrișin, iar în zilele trecute ar fi fost pe Dobrișin, ba chiar și în reședința episcopului pească, unde s'a dat cu numele de Wilk. Despre această femeie să presupune, că ar sta în legătură cu oarecari cercuri sești. Bugarski e născută în Timișoara și acum ar fi venit dela Kiew din Rusia în timpul cât a stat în Dobrișin s'ar fi interesat, la reședința episcopului, de sosirea sau nu pachetului din întrebare. Pe o căută. Bugarski a plecat din Dobrișin Duminecă cu trenul spre Körösmező.

Inmormântarea celor trei morți

a avut loc Mercuri înainte de amiază, în fața mult public din oraș și jur împrejur. Servit și episcopul Mikloși. Cadavrele au fost așezate în biserica gr-cat. din Dobrișin. Secretarul Slepkoski și avocatul Căpă au fost îngropați în cimitirul din loc. Vicarul Iaczkovici a fost transportat cu trenul la Hajdudorog.

Unele cercuri din Budapesta

între cari o seamă de deputați și alte persoane sunt de părere, că acest atentat a fost pus la cale de Ruși, cari au interes între Maghiari și Români să nu fie în pace.

Pe de altă parte să vestește, că episcopul Mikloși s'ar fi declarat, că el nu are de, cumă atentatul s'ar fi pus la cale de parte rusească, ci a fost făcut de mâini fanatici.

Alte amănunte

Telegramele sosite azi Joi vestește, în zilele din 7—9 Ianuarie ar fi locat în hotelul Frohner din Dobrișin doi Români. Ei au avut legitimații, că sunt dela București. În timpul cât au stat în Dobrișin s'au fi interesat de stările bisericii gr-cat. — maghiare și alte referințe politice.

O telegramă din Cernăuți spune, că făptuitorii atentatului ar fi Mandasescu și Avram. Primul a venit pe la Ițcani, iar Avram cu cuțărul cu ecrasit s'a furisat din Bucovina pe ascuns. În hotel au sosit amândoi totdeodată. Bani și pachetul au fost dați la postă de Avram singur. Din Cernăuți au plecat tot amândoi deodată. Avram a spus, că merge în Rusia, iar Mandasescu la Lemberg (Galiția). Poliția nu mai fi constatat, că Avram are asemănare după spuse, cu un criminal pedepsit, care fugit în 1908 din Ungaria. Pe de altă parte se susține, că el ar fi secretarul societății române de artiști (teatraliști).

Aceste sunt ultimele știri. Rămâne să se constată până la urmă, întrucât ele sunt adevărate sau nu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Publicațiune.

Primăria comunală din Sâmbăta inferioară (comitatul Făgăraș) dă în licitație publică moara comunală din loc pe durată de 3 ani, începând din 6 Maiu 1914. Licitația se va ține în 10 Martie a. c., la 9 ore a. m., în cancelaria comunală. Prețul strigării 500 Cor., vadium 10%.

Tot atunci să vor vinde în licitațiune pe lângă bani gata sitele dela moară în lungime de 4 m. în stare bună. Prețul strigării 250 Cor. Condițiunile detaliate să pot vedea în cancelaria comunală în orele oficioase.

Sâmbăta inferioară, în 19 Febr. 1914.

Primăria comunală.

O moșie

pe hotarul Turdei, în mărime de 229 jug. □ e de arândat cu 1 Aprilie 1914. Reflectanții să se adreseze la dl Dr. Octavlan Russu, avocatul „Albinei” în Sibiu. 1633

Un contabil

mai în etate, dar necășătorit, se caută pentru un birou comercial. A se adresa la C. Ivan în Pitești, România. 1590

Pescarul cu un mare batoc în spate sunt semnele caracteristice ale veritabilei „Emulsiuni-Uleului de pește” alui Scott

și numai aceste sunt alcătuite după adevăratele experiențe ale lui Scott. Dar fiindcă sunt puse în circulațiune o mulțime de imitațiuni, de mai multă sau mai puțină valoare, a căror ambalare (simplicetare) sunt imitate conform adevăratelor Emulsiuni ale lui Scott, să se observe la cumpărare acurat asupra mărcii noastre de scutire „Pescarul”, și orice alte falsificări să se respingă înapoi.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1309

Se dă în arândă

În moment, pe hotarul Sibiului, lângă drumul Șurei mari, în dricul „Fleischenberg”, vis-à-vis de moșia Drotloff 11 jugere și jumătate de arătură pe timp de 6—12 ani, pe lângă condițiuni favorabile. — Informațiuni se dau la avocatul Dr. Gregor Slakovits în Sibiu, strada Bruckenthal Nr. 25. 1603

Moșie de arândat.

Se dă în arândă o moșie pe trei ani, începând dela 1 Martie a. v. 1914. Moșia este de 100 jugăre catastrale, dintre cari 75 jugăre arătură, iar 25 jugăre fânaș. Cine dorește a lua în arândă aceasta moșie să se adreseze la văduva Maria George Braniște, în comuna Proștea (Prépostfalva), u. p. Szentágota. 1591

Oleiu

din simburii de bostan, curat, pe lângă garanție, pentru mâncărilo de post. La dorință trimite de probă Lengyel Sándor & Comp., Pankota. 1617

Cele mai frumoase Ilustrate

Vederi din Sibiu. Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hărțile pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foiaia Poporului
Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU
Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți 1266
în cauciuc și de aur cu prețuri moderate

Cine are de vânzare lemne de stejar

trunchiu dela 45 centimetri diametru grosime în sus până la 80 sau 100 cm., să se adreseze la I. Petrașcu în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 30, amintind totodată și prețul cum le-ar putea predă la gara cea mai apropiată. Prețul să se comunice pe metru lungime și cubic. 1634

Pari de viie

Pari pentru hemei Lemne de clădire de diferite mărimi

tot felul de scânduri

se vând zilnic în magazinul meu de lângă gara din Orlat 1613

A. GERSON
ORLAT (Szeben m.)

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebunțează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2 — mică, 120

Mașină de clocit pui

se vinde cu prețul de cor. 90 — în Sibiu, la Josef Kopacsek, Strada Seivert Nr. 13, (Conradwiese).

Nu uita

stimate cetitor. — la comanda sau tot felul de alte comenzi făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Te la răpândirea și lămurirea foii noastre, ar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu 5 + 5 1/2 %

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește Institutul. ....

Direcțiunea

Aviz.

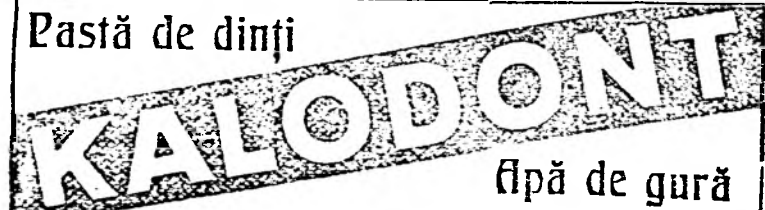
Aduc la cunoștința On. Public din Sibiu și jur, că până când mi-am putut aranja o prăvălie proprie, după eșirea din tovărășie cu dl I. Radu, până acum am lucrat în tovărășie cu fratele meu I. Mânzat. Cu stimă vestesc On. Public, că de azi înainte mi-am deschis singur o prăvălie de măcelar în Str. Turnului (Saggasse) Nr. 11 (edificiul „Hotel Mihail”), care să intrunească toate condițiile unei prăvălii moderne și mi-am asortat-o cu tot felul de carne: carne de vită, vițel, porc și miel. Afară de acestea (în slănină, unsoare și carne afumată etc., de prima calitate.

Prețuri moderate, serviciu prompt și conștientios! Rugându-mă de sprijinul On. Public, semnez

Cu deosebită stimă

COMAN MÂNZAT, măcelar
Sibiu, Str. Turnului (Saggasse) Nr. 11 (Hotel Mihail)

Pastă de dinți

Apă de gură

Beutura excelentă și cu gust bun care produce sânge. Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervozitate, reconvalență infirmilor.

enteează producerea sângelui, întărind mușchii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor 2. — Se capătă în toate apotecile. 1115

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articlii ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inserateilor se dau cu plăcere la

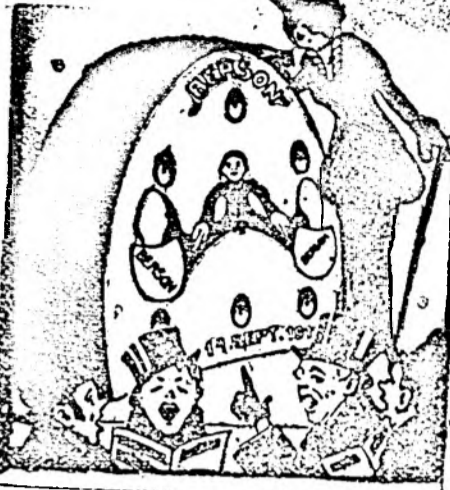
Administrația

„FOAIA POPORULUI”

Avantajile noului călcau de gumă

BERSON

durabilitatea enormă
elasticitatea deosebită
și forma **ideală**

Un învățacel

să primește momentan la **Ille Măgean**, croitor în Săliște (comitatul Sibiuului). 1615

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
**Sacko, Jaquete și haine de
salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardieluri și „Raglam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** con-
fecționate în atelierul meu, îmi per-
mit a atrage deosebita atențiune
a On. domni preoști și teologi ab-
solenți. — **În cazuri de ur-
gență confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore.** — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție cro-
itura cea mai nouă.

Pentru ceice
vin la Sibiu

Aviz!

Pentru ceice
vin la Sibiu

Subscrisul adus la cunoștința onoratului public,
din comunele din jurul Sibiuului, că am prelungit

Cărcina din Sibiu, Poarta Cisnădiei Nr. 3
fostă mai înainte a lui Klein,

și mă volu strădui în cea mai mare măsură a mulțumii pe toți,
cari mă vor cerceta. Îndeosebi sunt o seamă de oameni de-ai noștri
de prin comunele dinprejur, cari au o bună ocazie a trage la
mine, când vin la Sibiu, fie singuri sau cu căruțele și cară cu vite.

Mâncări și beuturi bune, leștine și curate

Rugându-mă de binovoitorul sprijin, semnez

1646 cu toată stima **TRAIAN MARIAN**

Sprijiniți comerțul român!

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: tălpi
pentru opinci din piei întregi de boi și
bivoli, Vaches-Croupous și tălpi de bivoli cu
margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în
Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii.
Brandsohikipsen și diferite bucăți de tălpi căzute.
Piele de vacă de vachs, lucă sau și în pregătirea lor
Pittlinguri de vachs,
Kipse de vachs,
Piele de vițel de vachs,

Piele reparate de vachs, Boxpittlinge, Mast-
boxe, Roxcaif, Chevreaux în diferite fărbi și
fabricate. Piele de oaie în fărbi diverse. Căptușeli
de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile apar-
tătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcaie de gumă.

Diverse lacuri, creme și mijloace pentru con-
servarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să
pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la
ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri
solide!

Fabricate
proprii!

Serviciu conștient exact!

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare ro-
mânească, înființată de institutele
financiare (băncile) române din Tran-
silvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări
asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asi-
gurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.
Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face
prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbajii de
încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau
gratis și imediat

423

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legă-
turi — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deo-
sebită că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate
de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

MOBILE încerate solid și
conștientos ...

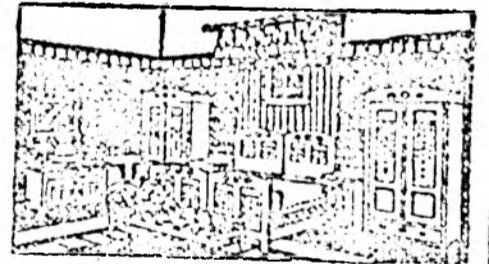
se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU - NAGYSZEBEN, str. Sării 27

Specialist în:
mobile de tot felul
pentru tinere nou că-
sătorii, mobilări de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafenele și
restaurațiuni

Telefon Nr. 47
cu legătură la com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Prima negociatorie mare
de vinuri

Ludwig Fronius

Fabrică de liche-
ruri și ferbătorie
de rachuri
Mare negociatorie
de rachuri de
Drojdii, Trevere și
Prune

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”

SPECIALITĂȚI:

Țuca veritabilă, fierbere
proprie și Romuri Imaica
direct importate.

„Compagnie Generale Transatlantique”

Linia Franceză

Linie regulată directă
de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon:
József 14—97

Gulliver

călcâiu de cauciuc
de primul rang
Paștele călcâiilor de cauciuc

Enorm de ieftin fiindcă e făcut din cauciuc

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 375.

Un orologiu nou minunat precizie Anker cu umblet de 36 care are lângă garanția de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătase pentru domni, un ar masiv de cravată, care nu se rupe, 3 buci bășici fine, un inel pentru domni cu piatră scumpă înaltă, un inel pentru fete din oțel și de aur, o oglindă minunată de bucurie pentru toată lumea, un aparat pentru fotograf la moment, un ceas de dințar francez din 1.200 lei, pentru dăruire „Noutate” o pereche de boti de mătase din aur și albe „făcut” cu lebură pentru pălărie, un album minunat cu clișaje cele mai frumoase ale muzeului din Paris care înțeleg să aibă interes, un colț minunat pentru sine din mătase orientală, care nu se rupe, 3 buci fine pentru dăruire, două perechi de lenjerie de noapte pentru ea și el, toate acestea împreună cu un set de cravate valabile în orice parte, costă numai cor. 375. Toate acestea se fac cu plăcere prin „L'Espresso”.

F. Windisch, Frickau Nr. 23

Ceapă

alu, morcov, pătrânjel, hrean, rădăcină de hrean și sămânță de ceapă calitate curată de makó precum și sămânță lungă de pătrânjel, albe, ambele de toamnă, asupra curățenii și puterii germinului examinat și plombat de stațiunea școalei de sămânță mag. ung. Sămânța de ceapă 82-84 procente puterea germinului și 99 procente curat, sămânța de pătrânjel 84 procente puterea germinului și 97 procente curat, mai departe ceapa de sădit rotundă și lungă se poate căpăta pe lângă prețurile cele mai ieftine de zi.

De probă să trimită franco pe post.

5 kgr. sămânță de ceapă	K 15-
5 . . . sămânță de pătrânjel	8-
5 . . . alu	5-
5 . . . ceapă de sădit	4.50
5 . . . hrean	5-
5 . . . rădăcini de hrean	6-

MANDL ZSIGMOND, Makó.

Direcțiunea restanței de la Hotelul
Hotelul de domni din Baden

„Sunt bucuros să vă ofer în cea mai bună condiție pentru a vă relaxa și să vă recuperați.”

J. Ingrossator, Weinwarena, Ungaria
JOSEF MAGER
de Baden, Baden, Baden.

I 500 Coroane I
plătesc D-Tale dacă
„Ria-Balsam“-u!

meniu nu amicește în timp de 3 zile, Mădărare rădăcinile ochilor de găină, neșii și pielea vârstă. Prețul unei țigări cu cartea de garanție alăturată I Coroană, 3 țigări cor. 2.20.

KEMÉNY, Kaschau (Kassa) Ungaria
I. Postfach 12 12-3 1000

De cetit de aceia care suferă de stomac.

„Am suferit, toată viața mea, scrie d-na Louvert, de violente crampe de stomac. Mama și bunica mea sufereau totdeauna de același lucru. Eră dar pentru mine o boală din naștere. Cea mai mică răceală, cea mai ușoară emoțiune, o digestie dificilă sau rea, redeșteptau îndată aceste crampe. Simt, mai întâiu un fel de jenă în stomac. Numai decât respirația mi se îngreunează, ochii se împăinjenesc, fața mi se îngâlbește și se contractă. Câteodată am accese atât de teribile încât nu pot sta locului; mușchii mi se contractau așa de violent încât corpul întreg avea tresărituri. Aceste crize durează mai mult sau mai puțin timp, câteodată chiar ore întregi. Adesea ele dispar un moment, apoi revin mai puternice, lăsându-mă în stare de slăbiciune extremă, cu atât mai rea cu cât nu văd nici un remediu.

Într-o zi în care suferă foarte mult, această sărmană doamnă, ascultă sfatul unei prietene și începu să ia Cărbune de Belloc.

De când iau acest minunat prav, zice ea, sunt cu mult mai bine. Digestiunile mele sunt excelente. Nu mai am crampe. Constrațiunile și suferințele violente ce resimțiam au dispărut cu totul. Mi-am recăpătat puterea și veselie! Sunt fericită că am găsit acest remediu perfect.”

D-na LOUVERT

Semnat: Félicité Louvert, la Annecy.

Întrebunțarea Cărbunelui de Belloc, în doză de 2-3 lingurițe după fiecare masă, ajunge, într-o săptămână, pentru a vindeca în câteva zile boala de stomac, chiar și pe cele mai vechi și mai reziste la orice tratament. El produce în stomac o senzațiune plăcută, dă poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară constipația.

Este suveran contra încreșterii stomacului după masă, contra migrenelor rezultând din reținerea diosculmei, contra tusei, strănutului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de a lua pravul de Belloc este de a-l topi amestecându-l într-un pahar de apă curată sau căburată pentru a-l bea, apoi după voie, dintr-o dată sau de mai multe ori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi doza în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Prețurile: Paris, 19, rue Jacob - Pravul pentru o sticlă prav cor. 275, pentru o sticlă pilule cor. 225.

Să încercați a face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc dar ele sunt ineface și nu vindecă, fiindcă sunt rău preparate.

Pentru a evita orice eroare, priviți bine din nou eticheta fioanelor pravul și numele lui Belloc.

P.S. - Persoanele cari nu se pot obține a înșiși pravul de Cărbune, pot să-l înlocuiească cu Pravul de Belloc, lăsat în vânzare după fiecare ora și ori câte ori au dureri.

Se obțin pe lângă acestea și două alte medicamente foarte bune pentru stomac și pentru intestine, care sunt în vânzare în toate farmaciile și drogeriile.

Crema pentru mâini și față
și cea mai bună mijloc de igienă a timpului prezent.

Tuba 30 Illeri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1.60

Viță americană altoită

precum și viță americană pentru altoit, cu și fără rădăcini. În diferite variații furnizează renumită și de mulți ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.

Fr. Caspari
Mediag-Medgyes (Nagykovács vr.)
Serviciu conștințios. = Soluri garantate.

Catalogul se trimite în cerere gratuită și franco. În catalog sunt publicate toate informațiile și toate cele mai bune și mai ieftine de a face un arbor de fructe și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce se pot avea în fructele noastre.

Atelier de curățire, șlefuire și colorire

CRENDT G. & NEERI W.
(edițiunea Societății curățirilor)

Strada Ciocănești 45 - SIBIU - Helfauergasse 45

Este necesară de gaură în interior cu pietrele cele mai moderne. Curățirea de mătase, curățirea de caș și de lână, șlefuirea și colorarea permanent în depozit.

Toate articolele din brânzele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. - Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. = Comandă prin poștă se execută prompt și conștințios =

Mare depozit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, copertoare (șofuri) de cai și coliere de călătorie.

BOO. Cluj / Central-Universitar

pentru marea noastră patrie de a avea un cadru științific, cultural și artistic deosebit de mare și de înalt nivel științific și artistic.

Gratuit pentru toți studenții și profesorii.

Una din cele mai bune și mai ieftine.

GIORGHI I. NEERI
Societate de curățire și colorire
Societate de curățire și colorire

întreprindere de mașini agricole și motoare

SUDAPROX, V., Kőrös-utca 9

Ce e bun e ieftin!

Motociclete - cele mai bune, originale suedeze și originale din fabrica Diesel pentru mașinării de muncă și pentru cele de sport industriale.

Motociclete - benzina și ulei sunt pentru garanții de calitate, care funcționează în toată țara spre apărea în toate cele mai bune condiții.

Se așteaptă pururea în depozit.

Prețuri moderate. - Condițiunile cele mai favorabile de solutare în rate pe mai mulți ani. - Catalog de prețuri și descrieri de articole se dau la cerere gratuit și franco.

Correspondență românească.

La comanda de la orice firme, despre care ai aflat din Foale, **să amintesti** ca astfel să fi scri bine, grabnic și ieftin.

Foia Poporului

Nu întrebuițați alta, decât numai para cu d'fot original
provăzută cu inscripția

„TUNGSRAM“

Atențiune la falsificării!

Fabricațiunea dela: Vereinigte Glühlampen- u. Elektrizitäts-A. G., Ujpest 4.

CĂLBEAZA

la oi, capre, porci și vite mari (bol și vaci), se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului SIMON ONICIU din Abrud (Abruđbánya).

O doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.
O doză (porție) pentru vite mari, 3 coroane.

Onor. public e rugat, ca dintr'o comnă să se unească mai mulți la comande, căci plata poștei le vine așa mai ieftin. La comande peste 100 cor. jumătate din preț să se trimită înainte. Comande de probă nu se trimit mai puțin decât pentru zece oi. Comandele să pot face numai dela:

SIMON ONICIU, apotecar în ABRUD (Abruđbánya).

Scrișori de mulțumită

St. dle apotecar! Medicina ce am comandat o de probă contra călberii la oi, am probat-o și am aflat-o de bună, căci am tăiat din oi, m'am convins că călbeaza din ficat eră moartă. Te rog deci mai trimite-mi pentru 50 de oi. — Offenbala, 29 Decembrie 1913. Ion Mladin m. p., măcelar.

St. D-le! Cu leacul în contra călberii ce am procurat dela D-voastră am probat cu 10 oi și dovedindu-se de foarte bună am tăiat una după două săptămâni dela folosință și n'am mai găsit în ea decât 6 fire și aceea încă moarte, de aceea vă rog încă pentru 20 oi, cât mai în grabă. — Somostelke, 29 Decembrie 1913. Ioan Francu m. p., com.

St. D-le! Medicina contra călberii folosită până acum, a succes foarte bine. Medicina precum se vede are mare efect. Am tăiat din oile la care le am dat, în una nu am aflat nici un fir de călbează și ficatul ca de miel de frumos, cu toate că știu sigur, că înainte de a folosi medicina, a avut călbează destulă, în una însă nu mai fost călbează fire. Te rog mai trimite-mi pentru 15 oi. — Kosmatelke, 29 Dec. 1913. Neagoe Roșca m. p., arăndator.

St. D-le! Apotecar! Mă rog să faci bine să mi trimiți și mie din medicina care a fost o D-voastră, pentru 2 vite mari, căci am auzit că e foarte bună în contra călberii. — Rădăuța, 8 Ian 1914. Nicolae Gofju, com. Caraghevan.

St. dle apotecar! Probând leacul D-voastră contra călberii, m'am convins că e foarte bun, căci după 48 de ceasuri, lapăda călbeaza moartă în ganol. Cea mai mare mulțumită! aduc din inimă. — Minașei (Hunyad-Doboa), 21 Ianuarie 1914. Marinescu George I. Alexandru.

St. dle! Medicina contra călberii ce am primito dela D-te, are efect foarte bun, am folosit o la 10 oi. Vă rog mai trimiteți pentru 40 oi. — Petria (Lonyatelep), 21 Ian. 1914. Ilie Preda Bologa m. p., cantor.

St. dle apotecar! Luând la cunoștință dela dl preot Augustin Mihalin din Boroszebreg, cum că D-te al leacului pentru călbează și sunt foarte bune căci s'au însănătoșat carl erau gata să piară, de aceea trimite-mi și mie, pentru 3 capete de vită. — Boroszebreg, 21 Ianuarie 1914. Iorga Lazar m. p., plugar.

St. dle Oniculu! Medicina trimisă pentru 10 oi de proab, a avut efect foarte bun, pentru care atât din partea mea, cât și dela cultivatorii de oi, primii mulțumiri noastre. Acum te rog pentru 150 oi medicina expresă. Celelalte comande vor urma. — Nagyapostol. Cu toată stima: Aurel Bărsan m. p., comerciant. 1913

St. dle! Cu mare bucurie să aude la cunoștință că leacul trimis e foarte bun și l vreau recomanda și la alții. Pentru anul de aur, 3 Ian. 1914. Cu stima Ion Căpățână m. p.

Atențiune!

50.000 părechi de ghete!
4 părechi de ghete
numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plășile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghete adăno sub preț de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuic, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K7.90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete
Neu-Saudez. 54/p, Austria
Schimbul e admis ran banii retour

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOI POPORULUI“.

„Hal să dăm mână cu mână,
Cei cu inima română!“

Deschidere de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public românesc și în special a onoratei preoșimi și în vățătorimi, că mi-a reușit să cumpăr casele cu vestita prăvălie „la Gligor“ din SIBIIU, Piața mică, și pe care mi-am asortat-o cu toți articlii de manufactură atât pentru dame și domul, cât și pentru țărani și țărance.

Din cauza procesului ce l-am avut cu orașul, stând prăvălia mai multe luni închisă rog pe onorații preoți din jurul Sibiului, să binevoiască a recomanda prăvălia mea credincioșilor din comuna Domniilor.

Cu deosebită stimă
Teodor Doboiu.

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc neîntrecut la boala de plămâni și de piept, moderază căterul, oprește flegma, apăsăză durerile tușei. Are efect excelent la aprințere de gât, răgoșă și la boala de gât, frig și, indesebi agrăciuni la stomac și colic. Vindecă boala genitală și hemoroide, curăță rărunchii și lăstrăpă apotel și mătura. Servezte tare bine contra durerilor de dinți, a dășțice și unghi, contra miorului de gură și alta boala de dinți și de gură, înțetăză mureșul provenit din gât sau stomac. Mijloc bun contra flegmă. Vindecă tot felul de răi, orbant, beșici provenite din fer-binești, bulboale, fuluruse, rări provenite din arsură, membre degerate, grăbunje, lăbe ce au răit pe piatră, dureri de urechi etc. Să nu lăgoșă din năd o familie, înțetăză când hăntos epidemii de influență, holeră și alta epidemii. Serio la: 1072

A. Thierry, apotecar la Ingerul pășilor în Pregrada bol Reibuch
13 sticle mică sau 4 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor.
La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă
Allie-Centifolia a lui Thierry
1071

Împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de prima operație. Se folosește: la femei cari lăgoșă, la pomirea lapteului, împotriva împetrării peptului, la orbant, inflamația de picioare sau de că, rări, piciorare umflate și la mănăcarea osului; apol la rării de sânge, împotriva rării, împotriva rării și a buncării, precum și la lăstrăpă din corp o obiectele stă și pe, ca: sticlă, țanțuri, pietre, alică, apă etc., la tot felul de umflături rări, carbune, chiar și la cancer (rac); la neșă pe mâini sau la piciorare, beșici, rări la piciorare, rări de arsură, la dăbure provenite din rădău mult, beșici de sânge, cergeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3.00, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se afă la drogierii: Thalmayer și Seltz, Erczil Hochmeister și Frajli Radanov vltis în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apteca la In- PREGRADA (Apost Reibuch-Sauerbrunn).

Ingrădături nimitor de lețline!

Invențiune senzațională!

Nenumărate scrișori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

== Împletiturii ==
„HUNGARIA“

Să fabrică numai din sarmă sulfată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 f și mai sus.

Să poată procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidelker
fabrică de sarmă de îngădături din împletiturii și de grății
Budapesta VIII, Üllői dt 48.84

☛ Serviciu ieftin, repede și conștientos. ☛ Preșcurant ilustrat, gratis și franco. ☛

Manuare foarte ușoară!

SAM. WAGNER, Sibiu-Nagyszeben, Târgul fănuțului Nr. 1

Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Atențiune!

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (post-fay) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificării).

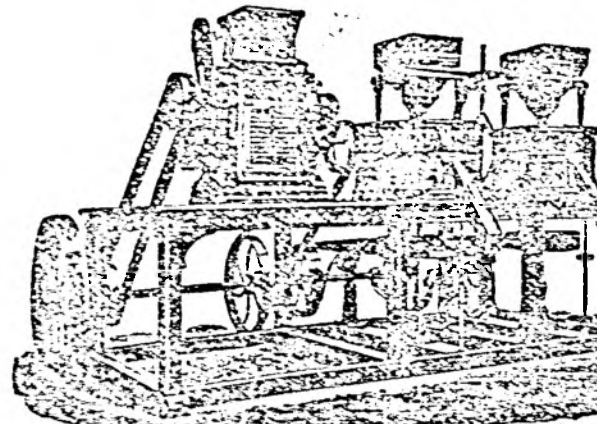
În bogată și bine asortată sa prăvălie de fier se găseșc toate sculele pentru meseriașii fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimit gratis și franco.

„SPERANȚA” institut de credit și de economii soc. pe acții în Hosman.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SPERANȚA”, societate pe acții să invite, conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății, la a

VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Hosman, Duminecă, în 15 Martie 1914, st. n. la 11 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1913 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat și darea absolutoriului.
4. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18 și 19 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Sâmbătă, în 14 Martie st. n. a. c. la 12 ore din zi, la cassa institutului în Hosman.

Hosman, în 14 Februarie 1914.

Direcțiunea.

„SPERANȚA” taha: ék és hitellntézet részvénytársaság Holczmányon.

Meghívó.

A „SPERANȚA”, takaré- és hitellntézet részvénytársaság t. c. részvényesei az alapszabályok 15 és 16 §§-ai értelmében ezzel meghívotnak e Holczmányon 1914. évi március hó 15-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségeiben megtartandó

VI-ik rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (az alapszabályok 21 §-a értelmében).
2. Az igazgatóságnak az 1913. üzleti évről szóló jelentése az 1913. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeresemény felosztása és a felmentvény megadása.
4. Két igazgatósági tag választása.

A részvények urak, a kik a társaság 18 és 19 §§-ai értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik után szándékoznak résztvenni, felkéretnek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányukat az intézet pénztáránál legfeljebb 1914. évi március hó 14-éig d. e. 12 óráig bezárólag letétbe helyezték.

Holczmány, 1914. évi február 14-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vngyon.

Bilanț la 31 Decembrie 1913. — Mérlegszámla 1913. december hó 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f
Cassa — Készpenz		2.084.48
Cambii escomptate — Leszámított váltók	K 73.887.27	
Cambii cu scop hipotecar — Jelz. bizt. váltók	16.056.—	89.943.27
Obligațiuni — Kötelezvények	K 17.175.86	
Imprumuturi hip. — Jelzálog kölcsönök	71.142.74	88.318.60
Efecte — Értékpapírok		600.—
Edificiul institutului — Banképület	K 8.817.62	
După amortizare — Leírás után	317.62	8.500.—
Mobiliar — Felszerelés	K 556.24	
După amortizare — Leírás után	55.24	500.—
Spese anticipate — Előlegezett költségek		55.32
Interese anticipate la reescont — Előlegezett kamatok visle-		617.13
számított váltóknál		190.618.90

	K	f
Capital societar — Alaptőke		40.000.—
Fond de rezervă — Tartalék alap		8.510.**)
Fond special de rezervă — Külön tartalék alap		1.500.**)
Fond de binefaceri — Jótékony alap		180.42
Depuneri spre fructificare — Betétek		89.628.71
Cambii reescontate — Visleszámított váltók		42.391.—
Cont-curent — Folyószámla		1.430.—
Creditori — Hitelezők		121.36
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		36.31
Interese trans. — Átmeneti kamatok		664.40
Profit net — Tiszta nyeresemény		6153.60

*) Cu dot. din estan — A t. é. hozzájár. lesz. K 10.000

**) — — — — — 2.000.—

190.618.90

Debit — Tartozik.

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség számla.

Credit — Követel.

	K	f
Interese — Kamatok:		
La depuneri — Betétek után	K 5.252.76	
La reescont — Visleszámítás után	3.620.77	8.873.53
Salare — Fizetések	K 400.—	
Spese — Költségek	569.43	
Porto — Postadíj	195.79	1.165.22
Contrib. directă — Egyenes adó	K 663.10	
Contrib. 10% după interese de depuneri — 10%-os		
betéti kamat adó	526.23	
Competința de timbru — Illeték	42.06	1.231.39
Amortizare — Leírás:		
Din mobiliar — A felszerelésből	K 55.24	
Din casele instit. — A banképületből	317.62	373.86
Profit net — Tiszta nyeresemény		6.153.60
		17.797.60

	K	f
Interese — Kamatok:		
Dela cambii — Váltók után	K 7.884.69	
Dela imprumuturi hip. și pe oblig. — Kötelez-		
vények és jelzálogos kölcsönök után	5.546.79	13.431.48
Provizioni — Jutalék		4.146.81
Alte venite — Egyéb jövedelmek		219.31

Hosman, în 31 Decembrie 1913. — Holczmány, 1913. december hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Dr. Ioan Fruma m. p. I. Pampu m. p. I. Vasile m. p. Ioan Petru m. p. N. Pinciu m. p.
dir. esec. — vezér ig. cassar. — pénztáros.

Nicolae Pampu m. p. N. Vasile m. p. Iosif Vasilje m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare — Megvizsgáltatott és a fő és segédkönyvekkel összhangzásban találtatott.

Hosman, în 17 Februarie 1914. — Holczmány 1914. évi február hó 17-én

Comitetul de supraveghiere: — Felügyelőbizottság:

I. Morariu m. p. Nicolae Pinciu m. p. Ioan Olariu m. p. Ioan Comșia m. p. Ioan Caliman m. p.
preș. — elnök.

Raportul comitetului de supraveghiere:

On. adunare generală!

Subseminatul comitet de supraveghiere a scontrat în decursul anului de mai multeori cassa societății și a revăzut cărțile de contabilitate aflându-le totdeauna în cea mai bună ordine.

De asemenea a examinat din poziție în poziție bilanțul pe anul 1913 de gestiune, precum și contul profit și pierderi, pe cari le-a aflat în ordine cu registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunii.

Deci pe baza acestui raport propunem On. adun. generale să binevoiască a lua spre știre aprobătoare bilanțul, a primi proiectul la împărțirea venitului și a da absolutor pe anul 1913 atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere.

Hosman, în 17 Februarie 1914.

I. Morariu m. p. Nicolae Pinciu m. p. Ioan Comșia m. p.
preș. Ioan Caliman m. p. Ioan Olariu m. p.

A felügyelő bizottság jelentése:

Tisztelt közgyűlés!

Alulírott felügyelő bizottság az év folyamán több alkalommal rovan-csolta a részvénytársaság pénztárát és az üzleti könyveket átvizsgálta és mindig a legjobb rendben találta azokat.

Hasonlóan pontról pontra megvizsgálta a VI-ik üzleti év mérleget s a nyereség és veszteség számláját s azokat az üzleti könyvekkel egybehangzóknak találta.

A tiszta nyeresemény felosztására nézve az igazgatósággal ugyanazon véleménynyel vagyunk.

Ezen jelentés alapján tehát a tisztelt közgyűlésnek javasoljuk, az évi mérleget jóváhagyólag tudomásul venni, a tiszta nyeresemény felosztására vonatkozó javaslatot elfogadni és az igazgatóságnak valamint a felügyelő bizottságnak az 1913. évre a felmentvényt megszavazni.

Holczmány, 1913. február hó 17-én

I. Morariu s. k. Pinciu Miklos s. k. Comșia Iános s. k.
Caliman Iános s. k. Olariu Iános s. k.

„BRĂDETUL“

instituit de credit și economii societate pe acții în Orlat.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „BRĂDETUL“, societate pe acții, se invită conform §-ului 19 din statutele societății la

a XX-a adunare generală ordinară,

care să va ține în Orlat, la **19 Martien. 1914, 12 ore a. m.**, în localitatea institutului.

1523

PROGRAM:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1913 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Exmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
5. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății doresc să participe în persoană ori prin plenipotențiar, sunt poști să și depună acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 19 Martie n. a. e. înainte de deschiderea adunării. Orlat, la 19 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Bilanț pro 1913.

Active.			Pasive.		
	K	l		K	l
Casa în numerar	17,031	98	Capital de acții 500 acții à 50 coroane	25,000	—
„comp“	52,756	—	Fond de rezerva	50,000	—
Imprumuturi pe obligațiuni:			Fond de rezerva special	18,882	72
a) obligațiuni cu ipotecă	97,323	—	Fond de binefacere	8,384	87
b) obligațiuni cu cavenși	191,156	—	Fond de pensii	5,708	71
Cont-curent	114,619	78	Depuneri spre fructificare	367,766	26
Efecte	4,200	—	Diverși creditori	995	09
Casa institutului	7,000	—	Dividenda neridată	90	—
Mobilier	700	—	Interese tranșoare	2,256	13
Anticipațiuni	213	06	Venit tranșor din 1912	2,000	—
Diverși debitori	2,344	—	Profit curat	9,623	04
	490,706	82		490,706	82

Contul Profit și Perderi pro 1913.

Eșite.			Intrate.		
	K	l		K	l
Interese la depuneri spre fructificare	19,657	—	Venit tranșor din 1912	2,000	—
Spre a înalță activă:			Diverși interese:		
a) din cont de bilanț	1,221	23	dela cambii	4,220	48
b) din cont de bilanț	376	40	dela imprumuturi pe ipotecă	7,785	84
c) din cont de bilanț	2,901	39	dela imprumuturi pe obligațiuni cu cavenși	15,556	48
d) din cont de bilanț	6,333	35	dela Cont-curent	5,822	04
e) din cont de bilanț și casieră	1,671	30	Interese de întârziere	1,252	86
f) din cont de bilanț și casieră	1,965	79	Provizioane	5,329	92
Salare	2,400	—	Competință	1,144	79
Marje de prezentă	800	—	Cheltuieli	330	—
Venit tranșor din 1912	2,000	—			
Profit curat	9,623	04			
	43,442	41		43,442	41

Orlat, la 31 Decembrie 1913.

Dr. George Prunaș m. p.,
prezident.

Ioan Manta m. p.,
vice-prezident.

Valeriu Popoviciu m. p.,
membru în direcțiune.

Alexandra Dregan m. p.,
secretar.

Dionisiu Aaron m. p.,
casier.

Ioan Hiu m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan Hanzu m. p.,
membru în direcțiune.

Ludovic Pesamosea m. p.,
contabil.

Săsemnatul comitet de supraveghiere, am examinat bilanțul prezent precum și contul profitului și al perderilor și asamându-l cu registrele principale și auxiliare l-am aflat corect și în deplină ordine.

Orlat, la 20 Februarie 1914.

Dr. Ioan Stroia m. p.,
prez. com. de suprav.

Ioan Rebea m. p.,
membru în com. de suprav.

Aurel Decei m. p.,
membru în com. de suprav.

Iosif Lissai m. p.,
revizor expert al „Solidrității“.

„Casa de păstrare“ (reuniune) în Săliște.

Convocare.

P. T. membrii „Casei de păstrare“ (reuniune) în Săliște sunt invitați la

a XXX-a adunare generală ordinară,

conform § 15 din statutele reuniunii, pe Joi în 6 19 Martie a. c. la 2 ore p. m., în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște, pe lângă următorul :

PROGRAM :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul conziliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului pro 1913, distribuirea profitului și votarea absolutului.
5. Sporirea capitalului social.
6. Modificarea § 3, 10, 16 și 21 din statute.
7. Alegerea a 3 membrii în conziliul de inspecție în sensul § 22 cu mandat de 3 ani.
8. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai conziliului de inspecție.
9. Autorizarea direcțiunii de a face eventualele schimbări reclamate de tribunal.

Domnii membrii cu vot decisiv, — alecă aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt, în sensul dispozițiilor § 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la casa institutului cel mult până în 17 Martie st. n., iar la institutele cari sunt membre la „Solidaritatea“ până în 16 Martie st. n. 1914

Săliște, 22 Februarie 1914.

Direcțiunea.

ACTIVE		CONTUL BILANȚ		PASIVE	
	K	l		K	l
Casa în număr	82,945.67		Capital societar	250,000	—
Bon în Giro Conto la banca aus roungară	1,358.23	81.303	Fondul de rezervă	100,000.00	—
Cambii	728,737.00		Fondul special de rezervă	93,862.25	—
Cambii cu acoperire hipotecară	249,004.00	977.741	Fondul de binefaceri	64,314.72	—
Imprumuturi hipotecare		899.648	Fondul unui spital public în Săliște	66,783.65	—
Conturi curente cu acoperire		89,446	Fondul de penziune	29,844.34	354,804
Credite personale		260.670	Depozite spre fructificare	2,739,923.73	96
Efecte publice și diverse nații		373.095	Depozite în casete	17,796.65	2,757,720
Casele institutului		97.000	Rececont		55,127
Imprumut din fondul de binefaceri		64,314	Imprumut în Cont-curent		286,535
Depuneri înființând spital public în S. liște		66,783	Diversi creditori		5,973
Depunerea fondului de penziune		29,844	Diversele neredicate		423
Mobilier	5,34		Interese anticipate pro 1914		27,916
Amortizare	640	4,700	Profit net		52,282
Diverse		11,698			
Interese tranzit, restante		21,536			
		3,790,782			3,790,782

DEBIT		CONTUL PROFIT ȘI PIERDERI		CREDIT	
	K	l		K	l
Interese :			Interese :		
pentru depozite spre fructificare	128,315.46		dela cambii	68,891.37	
fondul de penziune	1,446.84		> împrumut, hipotecare	59,654.87	
rececont	2,695.30	132,457	> credite de Cont-curent	65,084.95	
Spete :			> credite personale	16,811.41	229,178
Salare și bani de cvartir	23,573.03		> efecte	18,736.29	89
Marce de prezență	1,760.00		Chirii		3,463
Imprimare, registre, porto, diverse	6,252.71	31,585	Provizioane, profit la monete și alte venituri		5,050
Contribuțiune :					
directă	6,896.10				
10% după interesele depozitelor	12,831.55	19,727			
Amortizare :					
din casele institutului	1,000.00				
> mobilier	640.00	1,640			
Profit net		52,282			
		237,693			237,693

La finea anului 1912 au fost 280 membrii, în anul 1913 n'a repășit niciunul, de nou a intrat un membru, la finea anului 1913 au fost 281 membrii cu 1250 părți de fondare.

Săliște, în 31 Decembrie 1913.

Direcțiunea:

Dr. N. Colefariu m. p., C. Herța m. p., Dr. N. Comșa m. p., Dr. Ioan Stroia m. p., Dr. Ioan Lupaș m. p., D. Roșca m. p.
 prezid-nt. dir. executiv.
 D. Lăpădat m. p., Petru I. Comșa m. p., N. Hențiu m. p., Bucur Comșa m. p., I. Bârsan m. p., Ioan Rănciu m. p.

Sub-semnatul conziliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 22 Februarie 1914.

I. Vătășan m. p.,
 revizor expert al „Solidarității“
 I. Banciu m. p., Ioan Chirca m. p., C. Criștia m. p., Iulia Crișan m. p., Ilie Hociotă m. p.
 prezidnt.

„ALBINA“

Institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 5386

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

XLI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, **Sâmbătă în 21 Martie 1914 st. n., la orele 10 a. m.,** în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii“ cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Bilanțul anului de gestiune 1913 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuția profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuția sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Alegerea a 3 membri în consiliul de administrațiune.
6. Propunerea direcțiunii relativ la augmentarea statutelor fondului de pensii pentru funcționarii institutului.
7. Autorizarea direcțiunii pentru a face eventualele schimbări reclamate de tribunal.

Domnii acționari, cari vese a participa la adunarea generală, în persoană, sau prin plenipotențiari, în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până **Mercuri în 18 Martie a. c. st. n. la 6 ore p. m.** la cassa centralei noastre în Sibiu, a filialelor din Brașov, Bozovici, Elisabetopol, Lugoj, Marosvásárhely și Meződiás, sau a agenturilor din D. Sânmărtin, Orșova, Sânnicolaul-mare și Șeica-mare

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Ardeleana“ în Orăștie; „Agricola“ în Sebeșul-săseș; „Auraria“ în Abrud; „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocșana“ în Bocșa-montană; „Doina“ în Câmpeni; „Furnica“ în Făgăraș; „Lipovana“ în Lipova; „Mureșana“ în Reghinul-săseș; „Oraviciana“ în Oravița; „Patria“ în Blaj; „Sebeșana“ în Sebeșul-săseș; „Silvania“ în Șimleu; „Târnavăneana“ în Sighișoara; „Timișana“ în Timișoara; „Victoria“ în Arad și „Cassa de păstrare în Mercurea și în Săliște, în acest caz însă cel mult până **Sâmbăta în 14 Martie a. c. st. n.**

Sibiu, 17 Februarie 1914.

Direcțiunea.

ACTIVE		Contul Bilanțului.		PASIVE	
	K	l		K	l
Cassa în numerar	247,917	75	Capital asociatar	6,000,000	—
Monete	14,419	35	Fond general de rezerva	1,000,000	—
Cambii de banca	19,972,291	64	— de garanție al scrișurilor fonciare	560,000	—
Credite camb. cu acop. hip.	9,354,531	86	Fond special de rezerva	3,160	32
Impr. hip. în scrișuri fonciare	12,703,560	95	Fond de pensii	860,658	—
Impr. hipotecare în numerar	12,955	65	Depozite pre fructificare	22,773,692	—
Credite de cont-curent	7,676,877	98	Fondul „Parteniu Co-ma“	47,613	—
Credite personale	1,301,083	19	Scrișuri fonciare cu 5% în fiorini în circulație	466,000	—
Avanșuri pe efecte publice	37,119	50	Scrișuri fonciare cu 5% în coroane în circulație	8,228,000	—
Cascele institutului, realități dela Brașov și div. realități de vânzare	932,303	73	Scrișuri fonciare cu 4 1/2% coroane în circulație	2,312,000	—
Efecte publice	3,498,091	—	Scrișuri fonciare egite la sorti în circulație	—	281,500
Acțiuni dela diverse bănci	314,000	—	Cambii de banca rec-comptate	—	8,025,214
Efectele fond. de garanție al scriș. fonciare	562,029	—	Diverse conturi creditare	—	4,786,935
Efectele fond. de pensii al funcț. institut.	314,270	—	Dividendă neridicată	—	2,260
Interese tranzitoare de efecte	49,516	33	Interese anticipate pro 1914	—	330,902
Mobilier amortizat	—	—	Interese tranzitoare de scrișuri fonciare	—	159,186
Debitori	6,626	07	Profit net	—	703,627
Interese tranzitoare restante	53,392	40			
	56,540,751	59			56,540,751

DEBIT.		Contul Profit și Pierdere.		CREDIT.	
	K	l		K	l
Interese:			Interese:		
— pentru depoz. spre fructificare	1,152,337	30	dela cambii de bancă	1,089,960	81
— scrișuri fonciare	540,578	98	— cred. camb. cu acop. hip.	601,951	74
— impr. luate pe efecte	161,287	12	— imprumuturi hipotecare	724,132	95
Spese:			— credite de cont-curent	331,169	79
— Salare	285,966	63	— efecte publice	190,989	18
— Bani de cuartir	55,665	—	— credite personale	121,706	52
— Imprim., registre, porto, diver.	45,897	74	— avans pe efecte	2,638	73
— Marce de prezență	7,236	—	— capital asociatar	24,064	18
Contribuțiuni:			Provizii	—	30,952
— directă	72,166	11	Chirii	—	19,196
— 10% dela interese de depozit	115,233	73	Profit la monete	—	3,226
Profit net	—	—			
	3,139,990	23			3,139,990

Sibiu, la 31 Decembrie 1913.

Cosma m. p., director executiv.

Iosif Lissai m. p., contabil-șef.

DIRECȚIUNEA:

A. Lebu m. p.

St. Stroia m. p.

Bârseanu m. p.

Dr. E. Roșca m. p.

G. Dima m. p.

Dr. I. Mișu m. p.

Traila m. p.

Dr. Comșa m. p.

Dr. I. Beu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

M. Voileanu m. p.

Dr. V. Bologa m. p.

E. Verzariu m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.